

**Strategia Nationala
pentru
Sport si Tineret
in Romania
(2016 – 2032)**

2016

CUPRINS

PREAMBUL	4
-----------------	---

<u>Capitolul 1</u>	6
---------------------------	---

PILONII STRATEGIEI	6
---------------------------	---

1. Scop	6
2. Obiective generale	6
3. Condiții Generale de aplicare a strategiei	7
4. Caracteristicile generale ale Strategiei Educației Fizice și a Sportului	8
5. Structura conceptuală a organizării educației fizice și a sportului propusă	10

Capitolul 2

STAREA DE SĂNĂTATE ȘI INDICII DE MORTALITATE AI POPULAȚIEI DIN ROMÂNIA	14
---	----

Educația Fizică și Sportul în plan școlar-universitar	17
Sportul și organizarea lui în România	17
Baza materială	22
Resursele umane	23
Legislație	23
Cercetarea și asistența științifică în sport. Medicina sportivă	24
Obstacole în calea evoluției sistemului de educație fizică și sport	24
Finanțarea	25
Sportul în UE și în lume. Scurtă analiză comparativă	28

Capitolul 3

COMPONENTELE SISTEMULUI ȘI STRATEGIA PROPUȘA	32
---	----

Concepte generale garantate în UE și în lume	32
Organizarea și funcționarea sistemului	33
Educația fizică și sportul - medii educaționale pentru prevenirea și combaterea discriminării și excluziunii sociale	35
Implicarea societății civile, a comunității locale, integrarea	36
Dimensiunea educativ-formativă a EFS: educația fizică, sportul școlar, sportul universitar	

(Nivelul 2: PRACTICARE).....	36
Educația Fizică și Sportul – cadru de cooperare internațională	38
Căi de materializare a strategiei propuse în domeniul educației fizice și a sportului școlar.....	38
SPORTUL ȘCOLAR ȘI UNIVERSITAR	40
SPORTUL PENTRU O VIAȚĂ ACTIVĂ ȘI SĂNĂTOASĂ.....	46
SPORTUL PENTRU PERSOANE CU DIZABILITĂȚI ȘI KINETOTERAPIA.....	47
SPORTUL DE PERFORMANȚĂ	49
BAZA MATERIALĂ.....	51
FINANȚAREA.....	57
RESURSELE UMANE ȘI ROLUL DEȚINUT DE SPORT ÎN EDUCAȚIE ȘI FORMARE	65
Formarea profesională.....	66
Voluntariatul	67
CERCETAREA ȘI ASISTENȚA ȘTIINȚIFICĂ ÎN SPORT	68
Medicina sportivă	69
 <u>Capitolul 4</u>	
STRATEGIA PRIVIND TINERETUL.....	71
Caracteristici ale tinerilor români.....	71
Tineretul și programele pentru tineret. Spre o altfel de politică în România..	75
Starea tineretului.....	77
ACTORII-CHEIE AI UNEI POLITICI DE TINERET	79
 <u>Capitolul 5</u>	
CUM VOM REUȘI SĂ PRODUCEM SCHIMBAREA?	82
Materiale consultate la elaborarea strategiei.....	85

***„Sportul face parte din patrimoniul oricărui bărbat și al oricărei femei,
iar absența acestuia nu poate fi nicicând compensată.”***

Pierre de Coubertin

Sportul în UE înseamnă toate formele de activități fizice care, printr-o participare mai mult sau mai puțin organizată, au drept obiectiv ameliorarea condiției fizice și psihice a persoanei, dezvoltarea relațiilor sociale sau dobândirea unor rezultate pozitive în competițiile de toate nivelurile. Sportul este un fenomen social și economic în continuă dezvoltare, cu o contribuție importantă la obiectivele strategice ale Uniunii Europene referitoare la solidaritate și prosperitate. Idealul olimpic de dezvoltare a sportului în vederea promovării păcii și înțelegerii între națiuni și culturi, precum și a educației celor tineri, s-a născut în Europa și a fost susținut de Comitetul Olimpic Internațional și de Forul Olimpic European. **(Cartea Albă a Sportului – UE)**

România nu poate face, în acest context, notă discordantă în raport cu legislația europeană în ceea ce privește educația fizică și sportul, organizarea și finanțarea acestui sistem.

Orientarea către politici în domeniul sportului se poate efectua în UE, dar mai ales în România, prin sprijinirea cu date și cifre, dar mai ales printr-o responsabilizare a politicului și a comunităților locale în scopul identificării și implementării unor sisteme lucrative adecvate.

Lansarea acțiunilor politice și cooperarea sporită la nivelul UE pe tema sportului trebuie să fie susținute de o bază solidă de cunoștințe. Calitatea, relevanța și comparabilitatea datelor trebuie să fie îmbunătățite pentru a permite o planificare strategică mai bună și adoptarea de decizii adecvate în domeniul sportiv.

Recunoașterea tot mai largă (**ONU, UNESCO, OMS, UE**) a rolului sportului în creșterea calității vieții, dezvoltarea durabilă, diminuarea criminalității, creșterea și stabilitatea economică, dezvoltarea resursei umane pe termen mediu și lung fac tot mai multe state/națiuni să plaseze problematica privitoare la **„un mod de viață sănătos”** între subiectele legate de strategia și siguranța națională, vizând orizonturi de timp ce ating și chiar depășesc, ca obiective și măsuri, anul 2024.

Ținând seama de importanța rolului demonstrat jucat de activitățile fizice în asigurarea unui nivel ridicat de sănătate, a unui climat social responsabil și activ, a

unei dezvoltări economice stabile, a unei incluziuni sociale a categoriilor defavorizate, ca și de transformările sociale, economice și de educație la nivel național, statul român, prin autoritățile sale plasate la cel mai înalt nivel, trebuie să-și propună lansarea și susținerea unei strategii care să vizeze modificări importante în organizarea și dezvoltarea domeniului Educației Fizice și Sportului din România în acord cu tendințele, acordurile și parteneriatele internaționale și cu interesele proprii pe termen lung.

Sportul este recunoscut ca făcând parte integrantă din realitatea socială, culturală și economică a României și ca factor de consolidare a imaginii și relațiilor sale internaționale.

Statul român trebuie să își asume misiunea de a susține și dezvolta Sistemul Național de Educație Fizică și Sport prin mijloacele specifice unui stat de drept cu o economie de piață funcțională.

Punctele principale ale acestei strategii sunt orientate către:

- 1. creșterea gradului de participare activă a populației de toate vârstele la activități sportive cu caracter permanent, în interesul păstrării și ridicării nivelului de sănătate individuală, al ridicării nivelului de coeziune, integrare și încredere socială a membrilor societății etc.;**
- 2. creșterea gradului de practicare a activităților sportive, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul formării și dezvoltării lor pentru a deveni cetățeni activi, educați și responsabili;**
- 3. creșterea gradului de implicare a factorului uman generator de plus valoare și dezvoltare economică, prin inițiativa privată și încurajarea investițiilor în sport, pentru crearea de noi locuri de muncă și dezvoltarea acestui sector ca unul din motoarele relansării economice a țării;**
- 4. creșterea nivelului și calității reprezentării României ca generatoare de excelență și în sportul de preformanță la cele mai înalte cote ale competițiilor sportive desfășurate pe plan mondial;**

Capitolul 1

PILONII STRATEGIEI

1. Scop

Scopul acestei lucrări este de a construi o Strategie Nationala de Dezvoltare a domeniilor Educație Fizică, Sport și a Politicilor pentru Tineret în România pentru perioada 2016-2032, de a identifica căile unei dezvoltări continue, a unei organizări și funcționări performante, de aplicare corectă a prevederilor legislației europene în vigoare și de corelare a legislației noastre cu cea a UE în scopul obținerii următoarelor deziderate majore:

- ❖ **România - o țară cu o populație sănătoasă și viguroasă;**
- ❖ **România - o țară cu o populație cu o educație și o capacitate de comunicare interumană exersată inclusiv prin educația fizică și practicarea sportului;**
- ❖ **România - o țară de excelență, vizibilă în lume prin valorile sale sportive de excepție.**

2. Obiective generale

- a) îmbunătățirea stării de sănătate, creșterea nivelului de educație, socializarea populației și prin practicarea educației fizice și a sportului, ameliorarea potențialului psiho-biomotric și intelectual al populației tinere prin dezvoltarea activităților de educație fizică școlară și universitară;
- b) perfecționarea organizării și funcționării sistemului național de educație fizică și sport;
- c) promovarea valențelor cultural-educative ale sportului și educației fizice, a spiritului de toleranță și fair-play în societate, promovarea măsurilor de prevenire, de educație și de sancționare a actelor de dopaj și violență în sport;
- d) optimizarea activităților sportive școlare și universitare în cadrul asociațiilor sportive școlare și universitare, precum și în unitățile de învățământ în care este organizat învățământul sportiv integrat și suplimentar;
- e) optimizarea activităților din cadrul „**Programului Național Sportul pentru toți**” la nivel național, regional și local;
- f) dezvoltarea și optimizarea activităților din cadrul „**Programului Național de Promovare a Sportului de Performanță**”;

- g) dezvoltarea și finanțarea adecvată a „**Programului Național de Întreținere a Bazelor Sportive**”;
- h) elaborarea unor programe speciale pentru dezvoltarea activităților sportive în mediul rural, în corelație cu programele naționale de dezvoltare rurală;
- i) optimizarea formării și perfecționarea resurselor umane din domeniul educației fizice și a sportului;
- j) creșterea contribuției cercetării științifice și a medicinei sportive pentru susținerea și dezvoltarea domeniului;
- k) utilizarea eficientă și transparentă a fondurilor publice alocate finanțării programelor sportive școlare și universitare;
- l) construirea de noi baze sportive școlare și universitare și modernizarea bazelor sportive existente, precum și construirea unor baze sportive moderne pentru centrele olimpice de pregătire și pentru loturile naționale reprezentative, construirea unor complexe sportive de interes național – stadioane, bazine de înot, patinoare, săli polivalente;
- m) dezvoltarea relațiilor și schimburilor internaționale în domeniul educației fizice și sportului, în concordanță cu politica externă a României.

3. Condiții generale de aplicare a strategiei

- a) implicarea societății civile, integrarea tuturor membrilor comunității locale în acțiunile de promovare a educației prin sport;
- b) promovarea valorilor democrației, integrității, spiritului de fair-play, respectului, egalității, nediscriminării;
- c) transparență în alocarea fondurilor financiare; participarea cluburilor sportive la licitații de programe pentru calendarul anual sportiv;
- d) stimularea excelenței în toate sporturile, creșterea numărului de sportivi de înaltă performanță cu rezultate remarcabile;
- e) încurajarea parteneriatelor între școli, licee, universități, consilii locale, asociații sportive în vederea dezvoltării sistemului național de educație fizică și sport prin modernizarea, construirea și întreținerea bazelor sportive, precum și prin organizarea și dezvoltarea unor acțiuni/competiții care să contribuie la îmbunătățirea stării generale de sănătate și a

promovării performanței și spiritului de fair-play;

- f) extinderea participării copiilor și tinerilor la activitățile sportive organizate în cadrul sistemului preuniversitar și universitar, precum și la acțiunile între comunități;
- g) promovarea tipului de educație prin sport, prin promovarea mișcării și cultivarea gustului pentru participare la competiție în familie ca mijloc de dezvoltare individuală și de combaterea a efectelor nocive ale sedentarismului și lipsei de mișcare, a criminalității și a consumului de substanțe interzise;
- h) combaterea și prevenirea dopajului în sport;
- i) prevenirea și combaterea violenței în sport;
- j) dezvoltarea fenomenului voluntariatului în sport, precum și a implicării animatorilor în circuitul sportiv;
- k) afirmarea valorilor etice, a imaginii sportului și a publicității sportive;

4. Caracteristicile generale ale Strategiei în domeniul Educației

Fizice și a Sportului

Strategia în domeniul educației fizice și a sportului are ca scop responsabilizarea individului și includerea în cadrul sistemului său valoric referențial a educației prin sport și cultivarea mișcării și a exercițiilor fizice ca mijloace de dezvoltare psiho-somatică.

Factorii-cheie care vor determina această implicare sunt:

- individul în sine;
- familia ca mediu responsabil și exemplu în educația individuală;
- școala ca mediu de inițiere, formare individuală și consolidare a cunoștințelor acumulate;
- structurile sportive cu rol de inițiere și formare sportivă;
- comunitatea locală ca mediu de proveniență și inoculare a sentimentului de apartenență la grup;
- societatea cu toate componentele ei;
- factorul politic - cu rolul de inițiator, catalizator și care contribuie alături de statul român la garantarea accesului la educație, la dreptul de folosire a infrastructurii și a bazelor sportive - încurajează educația prin sport ca mijloc de dezvoltare, asigură îndeplinirea dezideratelor naționale în materie de educație fizică și sport.

Structura conceptuală a organizării educației fizice și a sportului

propusă:

Concepția care stă la baza misiunii privind desfășurarea activităților de educație fizică și sport implică aplicarea mijloacelor și metodelor specifice acestora încă din primele zile de viață, până la vârstele senectuții.(Fig.1)

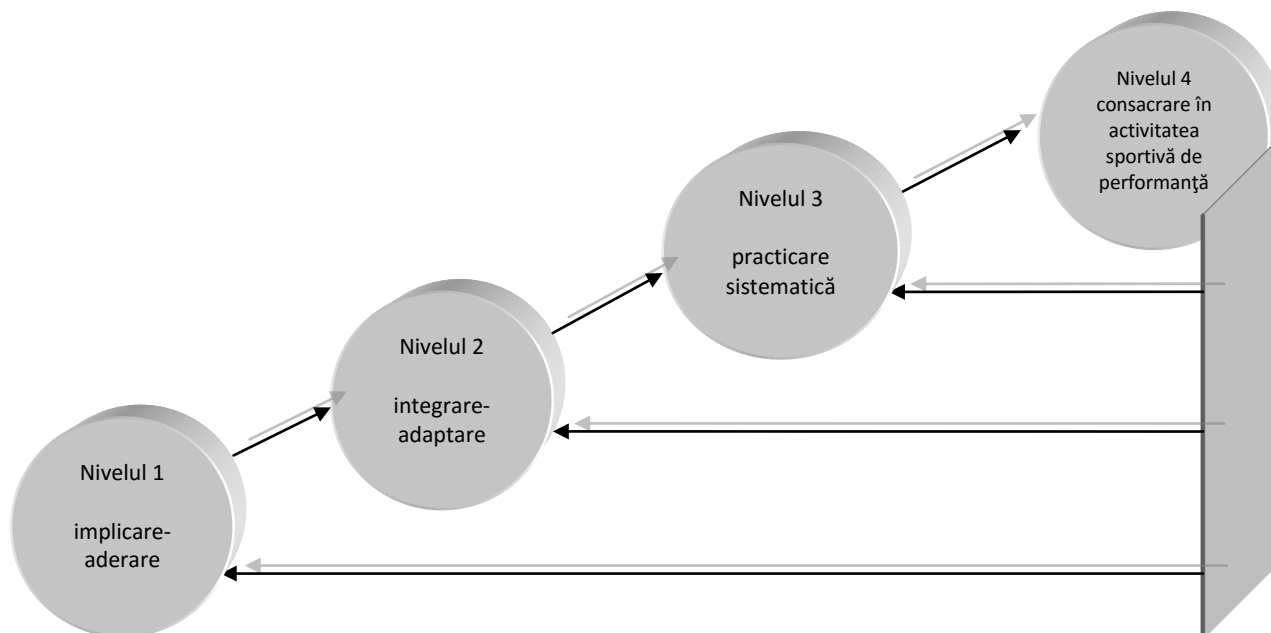

Fig.1 Nivelele sau stadiile de implicare în activitățile de educație fizică și sport

Obiectivele nivelelor activităților de practicare a exercițiilor fizice:

Nivelul 1 – Implicare-Aderare, având ca obiective principale: atragerea și implicarea cetățenilor în forme simple de practicare a exercițiilor fizice pentru educație, sănătate și socializare; dezvoltarea motricității generale și inteligenței; favorizarea proceselor de creștere și dezvoltare armonioasă.

Nivelul 2 – Integrare-Adaptare. Obiectivele principale: integrarea într-o formă mai mult sau mai puțin organizată de practicare a educației fizice și sportului în școală, în afara acesteia, după încheierea școlarității și cuprinderea altor cetățeni dornici de practicare a exercițiilor fizice; educație; sănătate; dezvoltarea motricității generale și specifice; integrarea socială și creșterea calității vieții.

Nivelul 3 – Practicare sistematică. Obiectivele principale constau în dezvoltarea capacității de performanță și participarea la un sistem competițional organizat pe ramuri de sport și nivele; menținerea sănătății; viață activă;

perfecționarea priceperilor și deprinderilor tehnice; dezvoltarea capacității funcționale și de adaptare la diferite tipuri de efort.

Nivelul 4 - Consacrare în activitatea sportivă de performanță.

Obiectivele acestui nivel sunt: maximizarea capacității de performanță, stabilirea de recorduri și integrarea în sfera excelenței umane.

Strategia propusă ține cont de:

a. Stadiul actual al practicării și dezvoltării EFS la nivel național

În contextul actual, au fost identificate câteva aspecte-cheie care frânează practicarea activităților EFS și performanța sportivă:

- nu sunt suficiente oportunități de practicare a sportului pentru copii și tineri;
- părăsirea școlii de către elev este de multe ori echivalentă cu încetarea activităților sale fizice și sportive;
- abandonul școlar a ajuns la cote alarmante în ultimii 26 de ani neexistând egalitate de șanse, acces la informație, limitându-se mai mult sau mai puțin voit accesul persoanelor la baze sportive;
- scade interesul pentru activități sportive pe măsură ce individul îmbătrânește, iar participarea sa activă la acestea se diminuează, calitativ și cantitativ;
- există multiple obstacole în calea progresului și afirmării pentru indivizii cu bun potențial de a ajunge la performanțe de vârf;
- organizarea și managementul în domeniul activității sportive sunt adesea fragmentate și neprofesionale.

În plus, la nivel internațional, cu repercusiuni pe plan național, sportul se confruntă cu pericole și provocări nou-apărute precum presiunea comercială, exploatarea tinerilor sportivi, dopajul, rasismul, violența, corupția și spălarea banilor.

b. Viziunea privind realizarea sistemului de educație fizică și sport

Interesul de a investi într-o politică coerentă de E.F.S. este determinat de cel puțin câteva beneficii indubitabile pentru individ, societate și națiune:

- Beneficiile activității fizice asupra sănătății individului sunt unanim acceptate. OMS consideră că 30 de minute de activitate fizică

moderată zilnică la adulți și 60 de minute la copii reduc considerabil riscurile de accidentare, riscurile de apariție a bolilor cardiovasculare, accidentelor cerebrale, obezității și chiar a anumitor forme de cancer.

- Cheltuielile din sistemul sanitar asociate contracarării acestor riscuri scad într-o proporție de 1-3,7 (1 dolar investit în sport scutește sistemul de sănătate de o cheltuială de 3,7 dolari pentru tratarea bolilor).
- Există o legătură bilaterală și condiționată între nivelul de educație, productivitate într-o economie sanatoasă și nivelul participării în activitățile de EFS. Practicarea activităților fizice la nivel de comunitate conduce la creșterea incluziunii sociale.
- Practicarea activităților fizice conduce la scăderea ratei violenței, a criminalității și consumului de droguri.
- Este necesară încurajarea unei culturi de masă în privința participării la activități fizice și competiții sportive, **cu o țintă de participare de 40-45% din populație**. Acest deziderat trebuie pus în contextul mai larg al unui parteneriat între autoritatea guvernamentală, sectorul privat și organizațiile neguvernamentale și de voluntari.
- Succesul obținut de sportivii români în marile competiții internaționale induce, la nivel național un sentiment de prestigiu și de mândrie națională și creează modele de urmat pentru generația tânără.
- Dezvoltarea sistemului educației fizice și a sportului și a politicilor pentru tineret conduc la crearea de noi locuri de muncă și dezvoltare economică.
- Viziunea pe termen lung privind locul și rolul EFS țintește către creșterea gradului de participare a persoanei la viața socială – cu accent pe grupurile dezavantajate, către ridicarea semnificativă a nivelului practicării sportului și activităților fizice și către obținerea de rezultate în competițiile internaționale.

Capitolul 2

Analiza: STAREA DE SĂNĂTATE ȘI INDICII DE MORTALITATE ÎN ROMÂNIA

Bolile de inimă, cancerul și problemele aparatului digestiv sunt principalele cauze de mortalitate în România (Centrul de Statistică din cadrul Ministerului Sănătății).

Cauzele acestor rezultate sunt:

- ***Sedentarismul și lipsa educației, alimentația haotică, sărăcia și marginalizarea unor segmente ale populației.***

Indicii de mortalitate au crescut în ultimii ani la cote alarmante, surclasând rata natalității, astfel încât se înregistrează un deficit continuu demografic natural și o îmbătrânire a populației.

Cauzele sunt :

- sistemul de sănătate din România este conceput greșit;
- nu sunt optimizate programele de informare și prevenire a bolilor;
- boala este doar tratată, de multe ori inefficient sau chiar deloc - acolo unde nu sunt condiții și nici șanse reale de tratament;
- conceptul de “egalitate de șanse” stabilit prin constituția României este desuet și ne-realist, el fiind valabil doar pentru aproximativ 40% din populația urbană a țării;
- se constată o foarte mare rată de abandon școlar. Cele mai afectate sunt segmentele de populație din mediul rural și populația săracă din mediul urban;
- lipsa accesului la informație, slabul nivel cultural al populației, corelate cu indiferența statului conduc la această stare de fapt;
- numărul medicilor era de 5 ori mai mic în mediul rural decât în mediul urban, înregistrându-se o medie de 188,9 medici/100.000 locuitori, cu o diferență majoră între mediul urban (301,4/100.000) și mediul rural (58,2/100.000);
- în 2010, am avut între 1 - 1,9 medici la 1000 locuitori, iar statistic mai puțin de 15% din personalul medical deservea 44% din populația țării;
- rata natalității a scăzut de la 13,6 nou născuți la 1000 de locuitori în 1990 la 10,2‰ în 2005;
- rata mortalității a crescut de la 10,6 decese la 1000 de locuitori în 1990 la 12,1‰ în 2005;

- 25% dintre tinerii români se gândesc la suicid și 1 din 10 are cel puțin o tentativă concretizată;
- România ocupa în 2015 locul 3 în Europa în ceea ce privește obezitatea;
- România ocupă locul 1 în Europa la indicele de mortalitate din cauza cirozei hepatice, având la bază consumul exagerat de alcool. Peste 70% dintre subiecți sunt din mediul rural. Aproximativ 10% dintre decese sunt cauzate de consumul excesiv de alcool cu implicații sub toate formele (accidente de muncă și rutiere, violență domestică, boli diverse în special ciroza hepatică);
- ***Numai 6 persoane din 100 efectuează exerciții fizice în mod constant (zilnic sau de cel puțin de 2-3 ori săptămânal) în mediul urban;***
- ***Numai 1 persoană la 100 efectuează exerciții fizice programate într-o lună calendaristică în mediul rural;***

Lipsa de activitate fizică conduce la excesul de greutate, favorizează apariția obezității și a unor afecțiuni cronice precum bolile cardio-vasculare și diabetul, care afectează calitatea vieții, pun în pericol viața persoanelor și creează probleme economiei statului și bugetului alocat sănătății.

Cartea albă a Comisiei Europene, în capitolul „**Strategie pentru Europa privind problemele de sănătate legate de alimentație, excesul de greutate și obezitate**”, subliniază importanța adoptării de acțiuni pro-active în vederea contracarării declinului înregistrat în privința activităților fizice.

Ca instrument de sprijinire a activităților fizice menite să îmbunătățească sănătatea cetățenilor, mișcarea sportivă exercită o influență mai importantă decât oricare altă mișcare socială.

Sportul reprezintă o activitate atractivă pentru oameni și beneficiază de o imagine pozitivă. Cu toate acestea, potențialul recunoscut al mișcării sportive de sprijinire a activităților fizice menite să îmbunătățească sănătatea nu este folosit pe deplin, de cele mai multe ori, și, pe de altă parte, el trebuie să fie permanent dezvoltat.

Comisia Europeană recomandă promovarea la nivel ministerial a unei cooperări consolidate între sectoarele sănătății, al educației și al sportului, în vederea definirii și punerii în aplicare a unor strategii coerente de reducere a incidenței excesului în greutate, a obezității și a altor riscuri pentru sănătate.

În acest context, UE încurajează statele membre să examineze modul în care promovează conceptul de viață activă prin intermediul sistemelor naționale de educație și de formare, inclusiv prin formarea profesorilor. Organizațiile sportive sunt încurajate să aibă în vedere potențialul propriu de promovare a activităților fizice menite să îmbunătățească sănătatea și să întreprindă acțiuni în acest scop. Se încurajează și se recomandă facilitarea schimbului de informații și de bune practici, în special cu privire la tineret, cu accent pe nivelul propriu începătorilor.

Consecințele privind politicile neflexibile si inexistentă unei strategii pe termen mediu si lung în domeniul educației fizice și a sportului:

- afectarea stării generale de sănătate a națiunii;
- diminuarea drastică a obișnuinței de practicare a sportului și a educației prin sport;
- slabe rezultate sportive în plan internațional;
- indicii crescuți de mortalitate având la bază alimentația haotică;
- lipsa efortului fizic verificat/controlat științific;
- creșterea consumului de droguri și substanțe interzise;
- creșterea consumului de tutun și alcool.

Educația Fizică și Sportul în ultimii ani

Educația Fizică și Sportul este materie opțională în învățământ, cu doar 1-2 ore de educație fizică /săptămână, fapt care conduce la rezultate ireversibile pentru națiune.

Tratarea cu superficialitate a acestei discipline conduce la deteriorarea stării de sănătate a copiilor și tinerilor și punerii în pericol pe toate planurile viitorul acestei națiuni.

Consecințele acestei stări de fapt înseamnă cheltuirea de fonduri financiare imense pentru tratarea unor boli care au ca sursă sedentarismul, alimentația haotică și pe alocuri insuficientă, etc., care sunt de fapt adevăratele pericole reale pentru națiunea noastră. **Sistemul de sănătate în România înseamnă de fapt BOALA**, aceasta fiind principala ocupație a sistemului – **tratarea bolilor**, ceea ce ne-ar îndreptăți să schimbăm denumirea Ministerului Sănătății în Ministerul Bolii.

Sportul și organizarea lui în România

România nu are o strategie națională asumată pe termen mediu și lung în domeniul sportului.

Avem un Minister al Tineretului și Sportului. Transformările din Minister în Agenție, apoi în Autoritate și revenirea la Minister, tendința de a-l defini ca simplu departament subliniază pe de o parte “importanța” redusă care se acordă fenomenului sportiv, dar mai ales neputința sistemului și lipsa de viziune referitoare la acest important aspect.

Slaba colaborare între:

- cele 74 de federații naționale sportive;
- Comitetul Olimpic Sportiv Român;
- Federația Sportului Școlar și Universitar;

denotă lipsa de profesionalism și dezorientarea structurilor sportive din țara noastră.

Aveam (conform Raportului de Audit al Performanței Sportive, întocmit de Curtea de Conturi) în 2013 în România, **417** organizații sportive persoane juridice de drept public, din care:

- **276** de structuri/cluburi subordonate administrației publice centrale, astfel:
 - 48 în subordinea MTS;
 - 220 în subordinea MENCS (70 Cluburi Sportive Școlare, 89 Licee cu Program Sportiv, 35 Palate ale Copiilor/Cluburi Elevi, 29 Cluburi Sportive Universitare);
 - 8 în subordinea altor ministere.
- **141** de structuri/cluburi subordonate administrației publice locale;
- **69** de structuri sportive societăți pe acțiuni, persoane juridice;
- **3 843** de structuri/cluburi sportive private.

**date extrase din sursa Raport Curte de Conturi 2013*

In cadrul federatiilor sportive nationale, regasim:

Anul	Sectii sportive	Sportivi legitimati	Antrenori	Instructori	Arbitri
2012	7.919	246.033 *1.29%	6.822	6.398	10.878
2014	7.314	243.375 *1.28%	6.861	5.055	8.852

*Sursa: Raport anual INS. *Procent din total populatie*

Numarul mic de sportivi legitimati arata pe de o parte proasta organizare a sistemului si imposibilitatea de a "accesa" masa critica, dar mai ales ineficienta cu care sunt cheltuite bugetele. Numarul de sportivi este intr-un continuu regres. Raportat la numarul de elevi si studenti (aproximativ 3.2 milioane elevi si 0.5 milioane studenti) la celelalte segmente de populatie pana la 19 milioane de locuitori cat are Romania, identificam un procent de 1.3% din total populatie care sunt sportivi legitimati, ceea ce inseamna foarte putin. Din aceasta cauza, starea generala de sanatate a natiunii se deterioreaza, indicii de mortalitate cresc, bugetele alocate tratarii bolii si nu sanataii, sunt mari si vor creste alarmant. La baza numarului mic de practicanti/sportivi legitimati regasim si motivul principal pentru care evenimentul sportiv nu mai este un spectacol in sine, arenele sportive sunt goale, serviciile adiacente sunt limitate cantitativ si calitativ, industria sportului in Romania este inexistentă.

In tabelul de mai jos avem cifre defalcate pentru 6 federatii sportive, nu luate intamplator ci avand ca motivatie pretentiile pe care acestea le emit.

Totodata trebuie remarcata, diferenta imensa dintre fotbal si celelalte ramuri sportive. Daca in Romania avem aproximativ $\frac{1}{2}$ din totalul numarului de sportivi legitimati, cifra fiind de aproximativ 120.000, ei bine federatiile de fotbal din Germania, Franta, Anglia, Spania depasesc câteva milioane de legitimati.

Tintele statelor europene sunt de 40% populatie activa practicante de activitati sportive si intre 25-30% sportivi legitimati. Nu intamplator, bugetele acestor state alocate sportului sunt impresionante dar si contributia la PIB este pe masura (in Germania 17% din PIB este dat de industria sportului).

Federatia	Anul	Sectii sportive	Sportivi legitimated	Antrenori	Instructori	Arbitri
Atletism	2012	252	7.459	601	19	336
	2014	237	10.135	601	19	336
Baschet	2012	243	17.169	595	-	172
	2014	268	20.170	504	-	144
Gimnastica	2012	45	985	165	4	67
	2014	39	1.248	177	3	69
Handbal	2012	227	10.525	476	-	559
	2014	231	11.514	481	-	601
Fotbal	2012	3.078	120.520	1.918	2.715	5.735
	2014	2.535	117.328	2.277	1.427	4.419
Rugby	2012	93	4.504	46	2	59
	2014	118	4.879	200	-	96

Sursa: Raport anual INS

Pe fondul unor bugete din ce în ce mai mici, politizarea excesivă împreună cu epurarea sistemului au condus la:

- situația în care puținele cadre de specialitate care mai reprezentau un nucleu de profesioniști au plecat sau au fost excluse din fostul minister;
- crearea, începând cu 1990, a unei mari prăpăstii între sportul școlar/universitar și sportul de performanță (acesta din urmă fiind considerat una din verigile-cheie ale strategiei noastre pentru următorii 16 de ani).

Din păcate pentru perspectiva unei reale evoluții în bine a situației descrise mai sus, problemele grave ale sportului nu pot fi rezolvate cu amatorismul așa-ziselor “specialiști” de conjunctură.

În 2004, miniștrii europeni cu portofolii în domeniul sportului au adoptat o ordine de zi prin care sunt definite temele prioritare de discuție între statele membre cu privire la sport. Aceste teme fac parte integrantă din **Carta Albă a Sportului European (Lisabona, 2005)** și ele ar fi trebuit puse pe agenda de zi a Comisiilor din

Parlamentul României, urmând ca ulterior să fie inițiate pachete de legi pentru materializarea lor.

UE recomandă și stabilește prin **Carta Alba a Sportului** modul de cooperare la nivelul Uniunii pe tema sportului între statele membre, dar și faptul că această cooperare va trebui să se desfășoare în cadrul unor reuniuni ministeriale informale, precum și la nivelul administrativ, prin intermediul reuniunilor la care participă directorii responsabili de domeniul sportiv.

Statul român face abstracție de aceste indicații.

Dezbaterea politică pe tema sportului în Europa acordă o importanță considerabilă așa-numitului „**model sportiv european**”. Totodată, urmare a faptului că anumite valori și tradiții ale sportului au dreptul de a fi promovate, pe fondul diversității și complexității structurilor sportive din țara noastră, considerăm că este imperios necesară definirea unui sistem stabil și de lungă durată de organizare a acestuia.

Scopul acestui sistem este de a identifica și stabili coordonatele organizatorice în baza unui set comun de principii de bună guvernare în sport precum transparența, democrația, responsabilitatea și reprezentarea factorilor implicați (asociații, federații, sportivi, cluburi, ligi, suporterii etc.).

Luând ca exemplu orașul București, orașul cu cel mai mare buget administrativ din țară, am avut în 2015:

- 638 de secții (cluburi sportive);
- 27.459 de sportivi legitimați (în 1995, numărul acestora era de 45.958);
- 1.233 de antrenori;
- 835 de instructori;
- 1044 de arbitri.

Regresul suferit la numărul de sportivi legitimați are următoarele cauze:

- lipsa programelor de educație privind promovarea mișcării și a sportului cu beneficiile sale;
- lipsa programelor de alimentație sănătoasă cu avantajele ei;
- lipsa programelor de promovare a naturii și a îngrijirii spațiilor verzi ca zone urbane speciale absolut necesare dezvoltării sportului și agrementului în Capitală;
- efectele nocive ale sedentarismului, ale consumului de alcool și a

substanțelor interzise etc.;

- existența unor baze sportive din ce în ce mai puține ca număr și neîngrijite;
- alocarea unui număr foarte mic de ore de educație fizică și sport în programa școlară;
- inexistența unui Liceu cu Program Sportiv la nivel de fiecare Sector administrative al municipiului București cu o populație de aproximativ 2 milioane de locuitori, ci doar a unor clase pe disciplina sportiva sau clase-mozaic în unele licee și a 7 Cluburi Sportive Școlare, a căror infrastructură este într-o precară și insuficientă și care au o finanțare aproape de limita subzistenței;
- existența unui număr tot mai mic de cadre didactice bine pregătite profesional și dedicate;
- slabă, aproape inexistentă finanțare în sport;
- lipsa motivației atât din partea cadrelor didactice și a tehnicienilor dar și din partea elevilor/studentilor care nu se regăsesc într-un sistem în care educația fizică și sportul nu au un statut important ca o componentă a educației generale, nu este un sistem competitiv care să îmbunătățească un portofoliu cerut într-o treaptă educațională superioară;

Baza materială

Infrastructura din sistemul național pentru educație fizică și sport este în proporție de 75% una de nivelul anilor 1980. Ea este insuficientă și de calitate slabă.

Materializarea proiectelor recente privind construirea Complexului Național Arena, a stadioanelor de la Cluj și Ploiești sunt pași timizi în încercarea de aliniere a României la circuitul european de facilități sportive care să contribuie la popularizarea sportului, dar mai ales la implicarea activă a cetățenilor în sport și la îmbrățișarea practicării în mod regulat, de către aceștia, a exercițiilor fizice, permanente.

” Multe din bazele sportive construite înainte de 1989, rămase în picioare, au acum o imagine dezolantă ce oglindește starea actuală a sportului românesc. Subterfugiile legislative, nepăsarea administratorilor sau retrocedarea

terenurilor a permis ca multe dintre bazele sportive din perioada comunistă să fie abandonate sau demolate, pentru a face loc unor proiecte imobiliare.

Starea bazelor sportive care au rezistat în timp este, în cele mai multe situații, sub un nivel acceptabil raportat la nivelul de civilizație contemporană.

În perioada de după anul 1990, multe dintre terenurile și imobilele care făceau parte din bazele sportive au fost retrocedate în baza Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989.

În condițiile în care pe terenurile care reprezintă baze sportive există construcții edificate înainte de anul 1990, fără autorizație de construire, acțiunile de restituire s-au finalizat prin retrocedări în natură, astfel că au intrat în proprietatea noi

lor proprietari și clădirile respective. Astfel, în situația negocierii ulterioare a prețului de cumpărare de către reprezentanții autorității de resort cu deținătorii bazelor sportive, existența construcțiilor pe terenurile revendicate și ulterior restituite face ca prețul negociat să fie mai mare decât prețul unui teren liber de construcții.

Nu există o evidență a bazelor sportive aflate în proprietatea fostelor întreprinderi de stat, aceasta putând reprezenta o bază de plecare pentru stabilirea situației actuale a bazelor sportive.

MTS nu a întocmit un Registru al Bazelor Sportive și nu a acordat atenția cuvenită activității de omologare a bazelor sportive și de înscriere a acestora în Registrul Bazelor Sportive Omologate”

**sursa Raport Curtea de Conturi 2013*

Resursele umane

Statutul antrenorului/instructorului sportiv este unul dintre factorii determinanți în dezvoltarea sistemului sportiv în România. ***Salariile sunt mici, motivația este inexistentă, ceea ce mai funcționează se datorează strict pasiunii unor oameni dedicați***: astfel am putea caracteriza activitatea sportivă din țara noastră.

Conceptele greșite după care lucrăm au ca rezultat oameni blazați, fără implicare și inițiativă și un sistem muribund pe lângă care mișună oportuniști de

multe ori fără nici o pregătire în domeniu.

Legislație

Legislația slabă din domeniul sportului nu reglementează satisfăcător următoarele:

- finanțarea necesară;
- parteneriatul public-privat în sport;
- contractual unic de prestări service sportive;
- sponsorizarea în cote financiare necesare;
- re-locarea către sport a unor cote mai mari din impozitul pe consumul de alcool și tutun;
- destinația cotelor de impozitare pe consumul produselor de tip junk food;
- direcționarea către sport a unor cote decente din încasările Loteriei Naționale;
- evidențierea clară a bazelor sportive în Registrul Național al Bazelor Sportive și măsurile de combatere a schimbării destinației lor, precum și a celor de scoatere a acestora din circuit fie prin schimbarea destinației, fie prin închiderea lor nejustificată.

Cercetarea și asistența științifică în sport. Medicina sportivă

a. Cercetarea și asistența științifică în sport

În afară de activitatea **Institutului Național de Cercetare pentru Sport** și a **Agenciei Naționale Anti-doping** nu regăsim în România alte organisme care să activeze în acest domeniu. Dacă **Agencia Națională Antidoping** are o activitate importantă, fiind clasată pe locul 7 în Europa ca și dotare, activitate (specialiști) dar și ca inițiative legislative, **I.N.C.S.** își desfășoară o activitate pe un buget incredibil de mic, “cercetarea” fiind numai o activitate pompos denumită astfel.

b. Medicina Sportivă

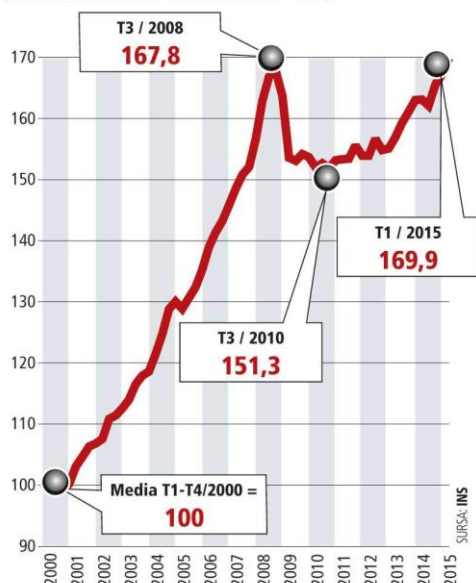
Capitolul medicină sportivă nu poate face notă discordantă și este aproximativ la un același nivel de funcționare și competență ca și sistemul național de sănătate sau poate chiar mai jos. Cabinetele de medicină sportivă își desfășoară activitatea cu dotări din anii 1980, fără specialiști și fără protocol de colaborare cu Direcțiile de Sănătate.

Obstacole în calea evoluției sistemului de educație fizică și sport

- **Lipsa motivației.** Există, în acest moment, mult prea puține campanii media de promovare a mișcării și sportului ca mijloace de educație. Sistemul românesc de învățământ nu promovează educația fizică și sportul ca parte importantă în educația generală. Într-un sistem în care lipsește cu desăvârșire motivația practicantului de sport și competiția/rezultatele sportive nu au nici o valoare la trecerea dintr-o treaptă educațională sau în analiza portofoliului unui elev/student bun, nu se poate promova practicarea mișcării și a sportului ca moduri de a reuși în viață.
- **Lipsa informației.** Sunt puține sau chiar inexistente campaniile de informare privind pericolul neefectuării de exerciții fizice și mișcare. Această stare de fapt are ca rezultat o serie de cifre cutremurătoare în ceea ce privește starea generală de sănătate a națiunii.
- **Lipsa resurselor financiare.** România are în comparație cu celelalte state europene una din cele mai slabe finanțări în domeniu. Pe de o parte, criza economică a slăbit puterea financiară a populației, iar pe de altă parte resursele financiare alocate sportului, cu totul insuficiente, sunt factorii determinanți care țin populația departe de mișcare și de activitățile sportive.
- **Lipsa timpului.** Lipsa unor stimulente la locul de muncă și absența unor campanii susținute pentru atingerea unui echilibru între timpul consumat la muncă și cel dedicat familiei afectează participarea oamenilor la activitățile sportive.

Finanțarea

Produsul Intern Brut trimestrial al României, în perioada 2000-2015 (date ajustate sezonier) (media trimestrială a anului 2000 = 100)

PIB ul României, a avut în perioada 2000-2015 o evoluție interesantă (sursa INS). Cifrele sunt estimate în miliarde euro. Plecând de la 100 miliarde în anul 2000 ajungem la 167,8 în 2008, scădem la 151,3 în 2010 ajungând în 2015 la 169,9 miliarde euro. Exceptând perioada 2008-2013, putem afirma că România a avut o creștere economică frumoasă. Din păcate investițiile

in infrastructura sportiva nu au avut loc in agenda guvernelor din aceasta perioada, exceptie facand Stadionul National Arena, Arena Cluj, Sala Polivalenta de la Cluj si cea de la Craiova. Nici bugetele alocate sportului (ministerului/autoritatii de resort) nu au suferit o crestere semnificativa.

Anul	2015	2014	2013	2012	2011	2010
PIB – miliarde Ron	756	670,5	637,6	587,5	557,3	522,6
PIB - miliarde Euro	169,9	150,8	144,3	132,6	131,5	124,1

Sursa: Raport anual INS.

Bugetul MTS in anul 2015 a fost in valoare de 366.013.000 Ron insemnand 82.250.112 Euro (0,052% din PIB). Valoarea veniturilor proprii a fost estimata la nivelul a 119.300.000 Ron si realizată in valoare de 169.300.000 Ron, diferența reprezentand contribuție de la bugetul de stat (196.713.000 Ron). Din datele MTS, avem o proiectie a veniturilor proprii (estimate in milioane ron) pentru urmatorii trei ani, astfel: 125.3 in 2016, 132.5 in 2017 si 139.8 in 2018. Parghiile de a creste aceste venituri sunt limitate si tin mai mult de factorul politic si pachetul legislativ din domeniul sportului pe care il asteptam cu totii de mult timp.

‘‘Bugetele instituției (MTS, n.a.) au fost construite prin ajustarea sumelor alocate în anul anterior pentru încadrarea în limitele impuse de ordonatorul principal de credite, respectiv MECTS reprezentând aproximativ 0,05 % din PIB anual realizat în perioada 2010 - 2012, fără a se ține seama de necesitățile de finanțare ale activităților sportive.’’

*sursa Raport Curtea de Conturi 2013

Fondurile alocate federatiilor sportive nationale sunt **ÎNGRIJORATOR DE MICI** și insuficiente.

Anul	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Buget – mil Ron	74.5	60,23	59,4	67,5	62,55	58,5
Buget – mil Eur	16.6	13.4	13,2	15	13.9	13.0

Cu cei 0,052% din PIB alocați acestui domeniu avem în 2015 o medie de 0,87 euro/cap locuitor. Alocațiile bugetare în statele UE pentru aceeași activitate sunt cuprinse între 27,00- 62,00 euro/cap locuitor (Handbook on Economics of Sport-UE&USA).

Aceste bugete au fost alocate sportului și tineretului “la pachet”, realitatea arătând că, de fapt, pentru fenomenul competițional sportiv (pregătire centralizată și reprezentare a României în competițiile internaționale) au fost distribuite fonduri care țin de domeniul ridicolului.

Finanțarea celor două programe naționale: **Promovarea Sportului pentru Toți** și **Promovarea Sportului de Performanță** este efectuată de cele mai multe ori insuficient, fără criterii stabilite în funcție de factorii reali ai ecuației – **populație, număr de discipline sportive practicate și numărul de sportivi legitimați sau persoane integrate, rezultate anterioare**. **În anul 2011, sumele alocate pentru cluburile sportive si asociatiile judetene pe ramura de sport au fost de aproximativ 120.000 euro**, in anii **2013-2015 in valoare de o (zero) Ron**, renuntandu-se finantarea acestor proiecte.

Deși este stabilit ca program independent, “**Programul Național de Reparații și Întreținere a Bazelor Sportive**” nu primește nici o alocare de fonduri.

Principiul finanțării în România este cel de alocare a unui (1) leu la 1000 lei solicitati prin programe. **Ca termen de comparatie, putem aminti ca aproximativ 750 milioane euro in fiecare an reprezinta valoarea contrabandei cu alcool in Romania** aceasta suma fiind aproape de necesarul financiar pentru domeniile sport si tineret ale Romaniei. Foarte putini bani sunt redirectionati din pacate catre sport.

Motivația absenței banilor are de fapt la bază doua mari probleme:

- a. o necunoaștere și o ignoranță aproape totală, din partea factorului politic, a ceea ce înseamnă de fapt adevărul despre stare generală a

- sportului în România și a pericolului real cu care se confruntă națiunea;
- b. o neputință și o blazare nejustificată a specialiștilor din domeniul sportului care nu reușesc să determine schimbarea prin prezentarea de date și statistici centralizate care să sublinieze pericolul în care națiunea română se complăce mai mult sau mai puțin conștient;

Sportul în UE și în lume. Scurtă analiză comparativă

Din punct de vedere organizatoric, în marea majoritate a statelor europene sportul are un **minister de resort**, subliniind importanța acestui fenomen în dezvoltarea societății.

Activitățile sportive intră sub incidența legislației UE. Acest lucru este specificat, în detaliu, în Documentul de lucru al Comisiei Europene și în anexele acestuia. Legea concurenței și dispozițiile privind piața internă se aplică în domeniul sportiv în măsura în care acesta este văzut ca o activitate economică.

Sportul face, de asemenea, obiectul unor aspecte importante ale legislației UE, precum interzicerea discriminării din pricina naționalității, dispozițiile referitoare la cetățenia persoanelor din Uniunea Europeană și la egalitatea între femei și bărbați din punct de vedere al ocupării forțelor de muncă.

Specificitatea sportului european poate fi abordată din două puncte de vedere:

- Specificitatea activităților sportive și a regulilor sportului, precum competițiile organizate în mod separat pentru bărbați și femei, limitarea numărului de participanți sau necesitatea de a păstra incertitudinea cu privire la rezultatele competițiilor, precum și de a menține un echilibru concurențial real între cluburile participante la aceeași competiție;
- Specificitatea structurii sportive, luând în considerare în special autonomia și diversitatea organizațiilor sportive, o structură piramidală a competițiilor plecând cu nivelul începător și până la cel de performanță și mecanisme de solidaritate organizată între diferitele niveluri și operatori, organizarea activităților sportive la nivel național, precum și ***principiul existenței unei singure federații pentru fiecare sport în parte***;

Jurisprudența instanțelor europene și deciziile Comisiei Europene arată faptul că specificitatea sportului a fost recunoscută și luată în considerare și oferă orientări cu privire la modul în care legislația UE se aplică în domeniul sportului. În conformitate cu jurisprudența stabilită, specificitatea sportului va continua să

fie recunoscută, dar nu va putea fi interpretată într-un astfel de mod încât să justifice derogarea de la aplicarea legislației UE.

România trebuie să revizuiască legislația în domeniul educației fizice și a sportului, cadrul organizatoric și suportul financiar.

În analiza comparativă de mai jos vom folosi două din sistemele de organizare din UE.

Anglia care a organizat în **2012 Olimpiada de la Londra**, iar **Polonia** a fost coorganizatoare, alături de Ucraina, a **Turneului Final al Campionatului European la Fotbal din 2012**.

- **Polonia** are o populație de 38,1 milioane locuitori, cu un PIB aproximativ egal cu cel al României, au un minister de resort, 68 de federații sportive, un comitet olimpic separat bugetat de stat cu 7 centre olimpice de pregătire super-moderne și dotări de ultimă generație. Polonia a alocat în 2009 un buget de aproximativ 130 milioane euro (67,7 milioane euro pentru sport și încă 62,66 milioane euro pentru modernizare și întreținere terenuri și baze sportive). Aceeași finanțare a fost menținută și în perioada 2010-2015. Comitetul Olimpic Polonez primește o finanțare separată, astfel: 2009 -14 milioane euro, 2010 -16 milioane euro și, în 2011, 45 milioane euro. Mai mult decât atât, pentru organizarea Campionatului European de Fotbal s-au alocat fonduri imense pentru modernizarea stadioanelor care sunt pe lista acestui eveniment, în valoare de aproximativ 1 miliard euro. Infrastructura sportivă s-a îmbunătățit simțitor în ultimii cinci ani, Polonia organizând main event –uri sportive internaționale.
- **Anglia** are minister de resort și, separat, un Comitet Olimpic. A organizat Olimpiada din 2012 la Londra, eveniment pentru care s-a alocat un buget de 9.3 miliarde lire sterline!!! Începând cu 2010, au majorat bugetul alocat pentru sport cu aproximativ 14%. Bugetul este compus din două componente: de la bugetul de stat au fost alocate pentru anii 2010 și 2011 câte 123 milioane lire sterline, iar din 2013 s-a revenit la un buget, cel care a fost și în 2009 (86 milioane lire sterline). La această componentă se adaugă fondul provenit de la Loteria Națională a Angliei, aproximativ 126 milioane lire sterline.Cumulat, bugetul lor a fost de 262 milioane lire sterline în perioada 2009-2012 iar

in perioada 2013 –2015 câte 126 milioane lire sterline. Comitetul Olimpic primește o finanțare separată care într-un an normal (ex. 2009) este de 11 milioane lire sterline, însă pentru pregătirea sportivilor în vederea participării la Olimpiada de la Londra au fost alocate, pentru 2011 și 2012, câte 135 milioane lire sterline.

Totodată, atenția unor state europene nu se restrânge numai spre pregătirea sportivilor. Anglia a alocat la începutul anului 2011 un buget de **380 milioane euro** programului **“Change4Life”**, care vizează combaterea obezității în rândul populației. Astfel, guvernul britanic dorește încurajarea consumului de alimente sănătoase și practicarea exercițiilor fizice. Milioane de persoane din Anglia au primit *vouchere* în valoare de 50 de lire sterline în acest sens, programul fiind menținut și pentru anii următori.

Conform **Handbook on Economics of Sport** – apărută în Anglia și USA în 2009, aflăm că în topul celor mai mari bugete alocate sportului în Europa sunt țările scandinave (Suedia, Norvegia, Danemarca și Finlanda), acestea fiind îndeaproape urmate de către Franța și Germania.

Capitolul 3

COMPONENTELE SISTEMULUI ȘI STRATEGIA PROPUȘĂ

Concepte generale garantate în UE și în lume.

Educația fizică și sportul reprezintă drepturi fundamentale ale omului, recunoscute de marile organizații internaționale. În ***Declarația Universală a Drepturilor Omului*** (ONU, 1948) se stipulează faptul că orice persoană are dreptul la educație, în scopul dezvoltării depline a personalității sale.

În ***Scrisoarea Internațională privind Educația Fizică și Sportul*** (UNESCO, 1978) se stabilește, la articolul 1, că aceste activități reprezintă „**un drept fundamental al tuturor**”, iar exercitarea lor are multiple efecte asupra stării de sănătate și a dezvoltării personalității oamenilor.

În ***Convenția asupra Drepturilor Copilului*** (O.N.U., 1989), în ***Convenția Împotriva Discriminării în Educație*** (O.N.U., 1960), în alte tratate și declarații, educația fizică și sportul sunt considerate activități prin care se asigură dreptul la educație.

În baza experienței acumulate în cursul ***Anului European al Educației prin Sport*** (2004), Comisia Europeană încurajează sprijinirea activităților fizice și sportive prin intermediul diferitelor inițiative politice, în domeniul educației și al formării.

În România, conform Legii Educației Naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, învățământul are ca finalitate formarea personalității umane, inclusiv prin „(...) educație fizică, educație igienico-sanitară și practicarea sportului”, aspecte întărite prin ***Legea Educației fizice și sportului nr. 69/2000***, care stipulează că acestea reprezintă activități de interes național, sprijinite de stat. Astfel, ***„Practicarea educației fizice și sportului este un drept al persoanei, fără nici o discriminare, garantat de stat, iar autoritățile administrative, instituțiile de învățământ și instituțiile sportive au obligația de a sprijini educația fizică, sportul pentru toți și sportul de performanță și de a asigura condițiile de practicare a acestora”***.

În consecință, există cadrul conceptual și legal prin care se recunoaște rolul social al acestor activități și prin care se asigură premisele pentru desfășurarea lor. Mai rămâne să identificăm și căile prin care definim organizarea, materializarea conceptelor și finanțarea acestora.

În cadrul caracterului global al educației, educația fizică și sportul prezintă

conținuturi și sarcini specifice, cu influențe de sistem asupra individului, în plan fizic, motric, intelectual, estetic și moral. În același timp, educația fizică și sportul pot fi considerate drept forme speciale de educație prin fizic, care conduc nu doar la finalități biologice, ci și la îmbunătățirea unor importante aspecte psihologice și sociale ale individului și societății.

Educația formală și informală beneficiază de valorile transmise prin educație fizică și sport, cum sunt acumularea de cunoștințe, motivație, aptitudini, dispoziția de a depune eforturi personale, precum și de calitățile sociale, cum sunt munca în echipă, solidaritatea, voluntariatul, toleranța și fair-play-ul, totul într-un context multicultural.

În ansamblul problematicii educației, caracterizată prin amploare și diversitate, apare nevoia de a întări legăturile dintre domeniul educației fizice și sportului și cadrul educației formale și informale, ca modalități de formare a cetățenilor, în spiritul noilor provocări ale societății, într-o continuă transformare.

Organizarea și funcționarea sistemului

Actanți principali: Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice prin Direcția Generală de Învățământ Preuniversitar și Federația Sportului Scolar și Universitar, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice prin autoritățile locale, Comitetul Olimpic și Sportiv Român ca principal partener neguvernamental al Ministerului Tineretului și Sportului, având rolul armonizării relațiilor cu structurile sportive recunoscute.

Alte instituții ale administrației publice centrale cu atribuții în activitatea de educație fizică și sport: Ministerul Economiei Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afacerii, Ministerul Transporturilor, Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, Ministerul Comunicațiilor și pentru Societate Informațională, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne.

Organizarea și funcționarea sistemului național de educație fizică și sport în România este reglementată prin Legea 69/2000, care prevede că **„Educația fizică și sportul sunt activități de interes național sprijinite de stat.” (Art. 2. - (1)).**

Organizarea activității de educație fizică și practicării sportului în cadrul

învățământului preuniversitar și universitar intră în atribuțiile **Ministerului Educației Naționale și Cercetării Stiințifice**.

În paralel activează asociațiile sportive școlare și universitare, structuri sportive a căror activitate este coordonată de **Federația Sportului Școlar și Universitar**.

Federația Sportul pentru persoane cu handicap gestionează problema activităților fizice și de performanță pentru persoanele cu nevoi speciale.

Responsabilitatea menținerii sănătății, a recreării și socializării cetățenilor este preluată de **Federația «Sportul pentru toți»**, ale cărei programe se asigură din fonduri prevăzute distinct în bugetul de stat. Coordonarea aplicării **“Programului Național Sportul pentru toți”** se realizează de către **Comitetul activităților fizice sportive pentru sănătate, educație și recreare**, organism consultativ în cadrul Ministerului Tineretului și Sportului.

Sportul de performanță este organizat de **federațiile sportive naționale**, care stabilesc calendarul competițional intern și internațional al competițiilor sportive oficiale pe ramuri de sport și gestionează evidența legitimării și transferarea sportivilor. **Programul Național de Promovare a Sportului de Performanță** este coordonat de către Ministerul Tineretului și Sportului prin Direcțiile Județene pentru Sport și Tineret, respectiv Direcția pentru Sport și Tineret a Municipiului București.

Comitetul Sportiv Olimpic Român are atribuții și coordonează activitatea Centrelor Olimpice și a loturilor naționale olimpice, având o finanțare separată de la bugetul de stat.

Recomandarea comisiei care a contribuit la întocmirea acestei strategii **este de a se menține forma de Minister al Sportului și Tineretului** odată cu:

- a. consolidarea poziției fiecărui departament în parte (sport și tineret);
- b. materializarea căilor propuse prin prezentul material la îndeplinirea dezideratelor naționale;

Nota: Această menținere ca formă organizatorică la minister de resort ar fi nu numai una firească, dar și în concordanță cu recomandările UE și a organizării din acest punct de vedere în celelalte state membre.

Educația fizică și sportul – medii educaționale pentru prevenirea și combaterea discriminării și excluziunii sociale

Educația fizică și sportul își aduc o contribuție esențială la coeziunea economică și

socială, precum și la formarea unei societăți mai bine integrate, ele promovând sentimentul apartenenței la un spațiu socio-cultural comun. Aceste roluri sunt și mai relevante pentru categoriile de persoane defavorizate, grupurile insuficient de bine reprezentate, persoanele cu nevoi speciale, imigranți s.a. Practicarea exercițiilor fizice trebuie să se desfășoare fără discriminări, prin asigurarea accesului egal al femeilor și bărbaților, indiferent de rasă, religie, opinie politică, origine națională sau socială. În acest sens, **Comisia Europeană** încurajează punerea la dispoziție a spațiilor destinate practicilor sportive și activităților fizice, ca instrumente de interacțiune socială pozitivă. Pe de altă parte, se subliniază contribuția sportului la crearea de locuri de muncă și la creșterea economică, dar și la revitalizarea unor zone defavorizate.

Mediul socializant al educației fizice și sportului oferă modele de comportare transferabile în viața cotidiană. Coeziunea socială, toleranța reciprocă, integrarea etnică și culturală sunt, în mare măsură, efecte ale practicării exercițiilor fizice, sub diverse forme.

Prin educație fizică și sport sunt combătute atitudinile rasiste, xenofobe și de excluziune a celor mai puțin dotați fizic și motric. Tendința demografică de creștere a numărului de persoane vârstnice trebuie să conducă la o viziune inovatoare în ceea ce privește locul și rolul educației fizice și sportului în diminuarea efectelor îmbătrânirii. În același timp, practicarea exercițiilor fizice contribuie la recuperarea persoanelor cu diferite tipuri de dependență (droguri, medicație în exces, alcool), favorizând reinsertia lor socială.

Implicarea societății civile, a comunității locale, integrarea.

Beneficii pentru societatea civilă, argumente pentru implicare:

- întărirea coeziunii sociale;
- favorizarea incluziunii sociale;
- dezvoltarea unor comportamente sănătoase;
- crearea de noi locuri de muncă.

Direcții de acțiune:

- identificarea grupurilor-țintă pentru integrare: grupuri minoritare dezavantajate, persoane cu dizabilități sau boli cronice, șomeri, familii monoparentale, persoane în vârstă;
- realizarea Planurilor Directoare Locale de Acțiune în domeniul activității

fizice și sportului, discutarea acestora la nivel de comunitate pentru obținerea suportului public;

- promovarea parteneriatelor la nivel local între școli, cluburi sportive și policlinici sportive, în scopul coordonării acțiunilor cu autoritatea locală;
- implicarea și cointeresarea profesorilor de EFS în inițiativele pentru stimularea activității fizice, la nivel local;
- implicarea medicilor de familie, în condițiile stabilite de contractul cadru, a cadrelor medicale din instituțiile sanitare, în stimularea și promovarea practicării exercițiilor fizice în scop de întreținere, profilactic sau terapeutic.

Dimensiunea educativ-formativă a EFS: educația fizică, sportul școlar, sportul universitar (Nivelul 2: PRACTICARE)

Scopul strategiei: Ameliorarea potențialului psiho-biomotric și intelectual al populației tinere prin dezvoltarea activităților de educație fizică și sport școlar și universitar.

Educația fizică este o parte esențială a unui curriculum echilibrat; realizările sportive și cele academice sunt interdependente.

Sportul reprezintă educație formală și nonformală. Valorile transmise prin intermediul sportului ajută la dezvoltarea cunoștințelor, a motivației, aptitudinilor și a pregătirii pentru efortul individual. Timpul petrecut în practicarea activităților sportive la școală și în facultate produce efecte benefice pentru sănătate și educație, efecte care trebuie să fie consolidate.

Mediul socializant al educației fizice și sportului oferă modele de comportament transferabile în viața cotidiană. Coeziunea socială, toleranța, integrarea etnică și culturală, combaterea atitudinilor rasiste și xenofobe sunt facilitate de practicarea activităților fizice în comun, sub cele mai diverse forme.

În același timp, sportul și educația fizică pot fi utilizate și ca modalități simple și eficiente de a spori gradul de atractivitate și de frecventare a școlilor, de combatere a abandonului școlar.

Pentru realizarea acestor deziderate, o primă etapă trebuie să fie creșterea numărului de ore de sport pe săptămână (în curriculă și înafara ei) și garantarea accesului tuturor copiilor apti pentru acest gen de activitate la orele de educație fizică și ansambluri/colective sportive.

În cadrul inspectoratelor școlare se vor angaja consilieri de sănătate și educație fizică pentru a îndruma activitatea fizică a elevilor și a promova valorile vieții active.

În paralel, școlile vor fi încurajate să organizeze pentru elevi o serie de activități sportive după orele de curs, indiferent de vârsta copiilor sau abilitățile lor. Pe cât posibil, aceste activități se vor desfășura sub îndrumarea unui instructor sportiv calificat. În acest scop, se vor încuraja parteneriate între școli și autoritatea locală (primărie) de utilizare reciprocă a facilităților de activitate fizică și sport, în afara programului normat.

Va fi încurajată demararea unor campionate sportive ale școlilor generale, la nivel local, se vor organiza în acest context și acțiuni de prezentare a beneficiilor practicării sportului, acțiuni la care să participe elevi, profesori, părinți, decidenți și personalități locale din domeniul sportului.

Pentru încurajarea și creșterea numărului activităților competiționale regionale și inter-regionale va fi promovată activitatea **Asociațiilor județene pe ramuri de sport** și întrecerile între localități/orașe într-un Campionat Național al Orașelor. Astfel, cu sprijinul federațiilor sportive, prin intermediul Asociațiilor Județene pe Ramură de Sport și prin implicarea autorităților publice locale vor fi eliminate deficiențele organizatorice, în acest fel se vor putea iniția competiții la nivelul copiilor și juniorilor săptămânal și lunar.

Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice prin Federația Sportului Școlar și Universitar și Direcția Generală de Învățământ Preuniversitar, organizează și desfășoară anual „Olimpiada Națională a Sportului Școlar”, Olimpiada Gimnaziilor și alte competiții de nivel național și internațional, a „Campionatelor Naționale Universitare” la diferite discipline sportive și alte competiții de nivel național și internațional în parteneriat cu terți – persoane fizice și juridice.

Autoritățile guvernamentale și locale susțin programele de participare la competițiile internaționale oficiale desfășurate sub egida **Federației Internaționale a Sportului Școlar (ISF)** al **Federației Europene de Sport Universitar (EUSA)** și a **Federației Internaționale a Sportului Universitar (FISU)**.

În acest sens, Federațiile Sportive Naționale, Federația Sportului Școlar și Universitar vor asigura susținerea materială și financiară a sportivilor componenți

ai loturilor naționale, selecționați în echipele reprezentative școlare și universitare care urmează să participe la competițiile internaționale oficiale sub egida Federației Internaționale a Sportului Scolar (ISF), respectiv al Federației Europene de Sport Universitar (EUSA) și al Federației Internaționale a Sportului Universitar (FISU).

Educația Fizică și Sportul – cadru de cooperare internațională

Educația fizică și sportul creează un nou cadru de cooperare între popoare, prin transformarea culturii războiului, a violenței și discriminării într-o cultură non-violentă, a toleranței și solidarității.

Activitățile fizice favorizează, prin modul lor specific de organizare, stabilirea de contacte interumane, de dialog intercultural și de cooperare internațională. Sportul, prin mijloacele lui specifice, favorizează respectarea unor reguli comune, depășind barierele geografice, politice, sociale și economice.

Existența organismelor sportive internaționale face posibilă afilierea reprezentanților diferitelor națiuni și stabilirea unui dialog structurat, pentru dezvoltarea practicilor și culturii sportive, la care participă federațiile de specialitate, organizațiile sportive tutelare, comitetele olimpice naționale, alte organizații europene și internaționale, precum și alți factori implicați în domeniul sportului, inclusiv partenerii sociali.

Cooperarea internațională este condiția universală de dezvoltare echilibrată a educației fizice și sportului în toate țările. Expresia acestei cooperări o reprezintă *Cartea Albă a Sportului*, care prevede acțiuni de orientare a activităților Comisiei Europene legate de acest domeniu.

Sportul poate avea un rol în privința unor diverse aspecte ale relațiilor externe ale UE: ca element al programelor de asistență externă, ca element de dialog cu țările partenere, precum și în cadrul activităților de diplomatie publică ale UE.

Prin intermediul unor acțiuni concrete, sportul deține un potențial considerabil de a reprezenta un instrument de promovare a educației, sănătății, dialogului intercultural, dezvoltării și păcii.

Din acest punct de vedere, este important să ne aliniem la tendințele în domeniu și recomandările UE, care vizează promovarea și utilizarea sportului ca instrumente de dezvoltare, stabilind principalele căi de realizare a acestora:

- promovarea sportului și a educației fizice drept elemente esențiale pentru o educație de calitate și ca modalități de a spori gradul de atractivitate și de frecventare a școlilor;
- direcționarea acțiunilor întreprinse către îmbunătățirea accesului persoanelor de sex feminin la educație fizică și sport, cu obiectivul de a le ajuta să câștige încredere și recunoaștere pe plan individual și social, de a le îmbunătăți gradul de integrare socială, a depăși prejudecățile în ce le privește și a promova un stil de viață sănătos, precum și accesul femeilor la educație;
- sprijinirea promovării sănătății, precum și a campaniilor de sensibilizare prin intermediul sportului;

Căi de materializare a strategiei propuse în domeniul educației fizice și a sportului școlar

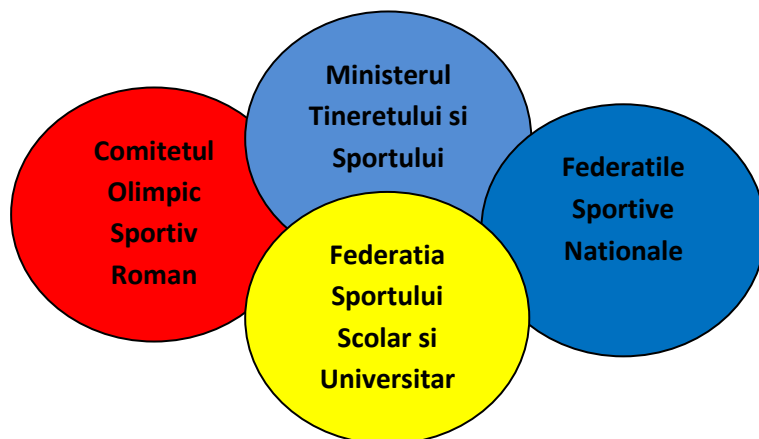
- impunerea în planul de învățământ a **3 h de educație fizică pe săptămână** la clasele din **învățământul preuniversitar**;
- dezvoltarea activităților sportive în cadrul **Asociațiilor Sportive Școlare**. Promovarea practicării a 1-2 ramuri sportive în mod continuu și susținut (2-3 antrenamente pe săptămână);
- perfecționarea programelor de educație fizică școlară și a predării prin conținutul lecției de educație fizică și al activității sportive extracurriculare. Se va urmări **realizarea competențelor-cheie și a celor specifice**;
- desființarea scutirilor pentru educație fizică și introducerea categoriei de „**elevi cu cerințe educaționale speciale**” care pe baza expertizei și a recomandărilor speciale vor participa la orele de educație fizică și vor fi notați corespunzător unui sistem de criterii stabilit de către catedrele de educație fizică și sport ale respectivelor instituții.
- **trecerea dintr-o treaptă educațională în alta să aibă în componentă pe lista disciplinelor de examen și disciplina educație fizică și sport**, precum și **reintroducerea acestei materii la examenul de bacalaureat**.
- stimularea interesului pentru educație fizică și sport în rândul copiilor preșcolari și a școlarilor mici.

1. SPORTUL ȘCOLAR ȘI UNIVERSITAR

Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice împreună cu Ministerul Tineretului și Sportului și Comitetul Olimpic Sportiv Român trebuie să efectueze toate demersurile legislative pentru reorganizarea Federației Sportului Școlar și Universitar, ca structura performantă.

În același timp, se impune înființarea **asociațiilor sportive școlare și universitare** în fiecare unitate de învățământ care are personalitate juridică și instituție de învățământ superior, ca structuri sportive, precum și obținerea Certificatului de Identitate Sportivă de către acestea, în vederea dezvoltării competițiilor sportive (**Campionate Naționale Școlare și Universitare** cu etape de zonă și finale) pe discipline sportive în același timp cu promovarea mișcării și a educației prin sport, identificarea de vârfuri care să reprezinte școala, liceul, universitatea, comunitatea locală în întrecerile între unități la nivel local și național.

Se impune ca din punct de vedere organizatoric cele 74 de federații sportive naționale să devină alături de COSR, MTS și Federația Sportului Școlar și Universitar actanți principali ai acestui proiect.

Pornind de la scopul primordial al acestei strategii, respectiv îmbunătățirea stării generale de sănătate a populației, considerăm că performanța sportivă este o rezultată a educației în timp. Pentru aceasta, acordăm rolul de actant principal Federației Sportului Școlar și Universitar și rolul de actant secundar 1 Federațiilor Sportive Naționale, respectiv actant secundar 2 Ministerul Tineretului și Sportului/Comitetului Olimpic Sportiv Român.

1. Finantarea cu 1% din PIB a sistemului pentru educație fizică și sport

prin legea bugetului de stat si prin modificarea art. 67 din Legea Educatie Fizice si a Sportului 69/2000;

2. Impunerea și menținerea măsurii unui numar de 3(trei) ore de educatie fizica si sport pe saptamana in invatamantul preuniversitar;
3. Impunerea și menținerea măsurii unei limite de 3-4 credite transferabile identificabile în diploma de licență pentru învățământul universitar;
4. Perfecționarea sistemului competițional prin mărirea numărului competițiilor, cât și prin diversificarea disciplinelor sportive la care se organizează campionate sportive școlare și universitare – sporturi individuale și jocuri sportive – precum și includerea în cadrul acestora a unui număr cât mai mare de elevi și studenți.
5. **Organizarea DACIADEI ca program national sportiv**, care sa includă Olimpiada Națională a Sportului Școlar și Olimpiada Gimnaziilor organizate sub forma Campionatelor Naționale Școlare și a Campionatelor Naționale Universitare cu sprijinul direct al Ministerul Educației Naționale si Cercetării Stiintifice și Ministerului Tineretului și Sportului printr-un sistem de colaborare/parteneriat cu Comitetul Olimpic și Sportiv Român și Federațiile Sportive Naționale. Participarea va fi deschisă tuturor elevilor/studentilor, urmărindu-se în paralel dezvoltarea sistemului, dar și promovarea apartenenței la grup prin promovarea numelui asociației sportive, școlii, liceului, universității și nu în ultimul rând al comunității de proveniență.

Este foarte important ca pe lângă aspectul competițional și al spiritului de fair-play să fie promovate beneficiile practicării sportului și rezultantele acestuia.

În acest sens, este indicat ca la aceste competiții să fie prezente personalități din lumea sportului, precum și reprezentanți ai primăriilor și consiliilor locale.

Tinerii din România au nevoie de modele, iar în acest sens toate eforturile organizatorice și financiare trebuie canalizate cu un scop precis:

- promovarea sportului și a mișcării ca alternativă educațională și canalizarea energiei tinerilor în scopuri nobile și benefice,
- combaterea și reducerea criminalității,
- schimbarea mentalității în sensul ameliorării ei,

6. Reorganizarea sistemului astfel:

a. Din punct de vedere organizatoric Asociațiile/Cluburile Sportive școlare/universitare își vor desfășura activitatea în cadrul Federației Sportului Școlar și Universitar. Acestea vor fi membre ale Asociațiilor Județene pe ramura de sport, a caror activitate la nivel de județ/municipiului București va fi coordonată de inspectorii de specialitate din cadrul Direcțiilor Județene pentru Sport și Tineret/Direcția pentru Sport și Tineret a Municipiului București, a inspectorilor de specialitate din cadrul Inspectoratelor Școlare și reprezentanți ai Catedrelor de Educație Fizică și Sport din cadrul universităților. Asociațiile/Cluburile sportive școlare și universitare vor participa la competiții în cadrul Olimpiadei Naționale a Sportului Școlar și Olimpiadei Gimnaziilor respectiv în Campionatele Naționale Universitare;

b. Din punct de vedere financiar asociațiile sportive școlare/universitare vor fi finanțate de către Ministerul Tineretului și Sportului, prin Direcțiile Județene pentru Sport și Tineret/Direcția pentru Sport și Tineret a Municipiului București, pe baza de proiecte de finanțare depuse de către asociații, în strânsă colaborare cu Federațiile Sportive Naționale/Asociațiile Județene pe ramura de sport/Asociațiile pe ramura de sport ale municipiului București și Comitetul Olimpic Sportiv Român;

Nota: se va urmări o politică de încurajare a practicării tuturor disciplinelor sportive cu precădere a celor de echipă și olimpice, punându-se accent pe promovarea transparenței în finanțare și acordarea de fonduri financiare și în funcție de rezultatele anterioare în paralel cu urmărirea unei continue perfecționări a resursei umane - încurajând valorile sportive să îmbrățișeze activitatea didactică și implicarea în stăfurile tehnice după încheierea activității de performanță.

c. Statutul sportivului. Legitimarea ca sportiv a elevilor/studentilor membri componenti ai asociațiilor/cluburilor sportive școlare/universitare se va efectua conform Legii Educației Fizice și a Sportului. Sportivii din mediul preuniversitar pot avea statutul de “dublă legitimare” făcând obiectul coproprietății împreună cu asociațiile/cluburile private/profesioniste, conform reglementărilor

stabilite prin Legea Educatiei Fizice si a Sportului si respectand regulamentele Federatiilor Sportive Nationale care vor contine prevederi clare privind drepturile ulterioare la transferul/cedarea sportivilor catre cluburile private/profesioniste.

Nota: Avand in vedere principiile autonomiei universitare, prevederile Legii Educatiei Fizice si a Sportului, regulamentele Federatiilor Sportive Nationale privind statutul sportivului correlate cu cele ale Federatiilor Internationale, odata incheiata activitatea sportiva prin incheierea ciclului din invatamantul liceal, sportivul poate deveni liber in cazul in care nu opteaza pentru transferul la un club privat/profesionist sau in cazul in care nu opteaza pentru continuarea studiilor universitare si legitimarea la un club/asociatie universitara ;

- d. Incurajarea parteneriatelor intre asociatiile/cluburile scolare/universitare si cluburile private/profesioniste fiind acceptata dubla legitimare si impartirea conform intelegerii intre parti a drepturilor de proprietate si transfer/cedare a sportivilor;

Nota: promovand aceste parteneriate incurajam folosirea comuna a bazelor sportive, implicarea unor cluburi private/profesioniste in finantarea activitatilor la nivel de copii si juniori, promovarea sportului in comunitatile locale si crearea de valori/modele educationale.

- e. Promovarea unui sistem motivant pentru practicatul elev/student a unei discipline sportive care pe baza de rezultate, sa beneficieze de burse de studii si sprijin material/financiar. Selectia si racolarea acestora se va efectua printr-o selectie atenta si de lunga durata, incurajandu-se liberalizarea sistemului prin promovarea valorilor. Astfel se urmareste incurajarea liceelor pentru a identifica si selectiona valorile sportive cu rezultate foarte bune si in plan scolar din mediul gimnazial iar a facultatilor din mediul liceal.

Nota: Acest sistem de organizare confera sportului scolar si universitar rolul de "baza a piramidei sportului de performanta", asociatiile sportive scolare si universitare furnizand cluburilor profesioniste din cadrul federatiilor sportive nationale varfuri din punct de vedere sportiv, promovandu-se in acelasi timp practicarea exercitiilor fizice si abordarea practicarii unui sport de performanta ca puncte de lansare pentru multi tineri cu rezultate bune scolare dar fara posibilitati materiale.

Manifestul F.I.E.P. (**Federația Internațională de Educație Fizică**) din 1970 și Asociația Europeană de Educație Fizică, prin **Declarația de la Madrid** (1991), au argumentat, prin studiile efectuate pe copii și tineri de diferite vârste, necesitatea practicării sistematice a educației fizice și sportului **cel puțin 1 oră pe zi**, până la vârsta de 12 ani, și **cel puțin 3 ore pe săptămână** pentru copiii mai mari de 12 ani și pentru adolescenți.

Prevederile UE consemnează necesitatea celor **3 ore de educație fizică obligatorii pe săptămână**.

Deasemenea, evidențiem faptul că educația fizică și sportul în școală nu reprezintă scopuri în sine, ci contribuie la realizarea finalităților generale ale educației, alături de celelalte discipline din curriculum-ul școlar.

În același timp, trebuie să existe o preocupare permanentă a profesorilor de educație fizică de a asigura un conținut atractiv pentru lecțiile organizate, astfel încât **educația fizică școlară să devină componentă a educației permanente**.

Dimensiunea temporală a educației fizice și sportului impune reconsiderarea acestora ca activități, în sensul prelungirii lor de la etapele școlarității la celelalte etape de dezvoltare, astfel încât ele să devină un **continuum** care însoțește individul din primii ani ai vieții până la senectute.

În vederea participării sportivilor elevi și studenți, componenți ai loturilor naționale, la competițiile internaționale organizate de **Federația Internațională a Sportului Școlar** și **Federația Internațională a Sportului Universitar**, **MENCS ar trebui să aloce fonduri suficiente pentru** programul de pregătire al loturilor naționale școlare și universitare, costurile cantonamentelor de pregătire, al susținătoarelor de efort, asistența și controlul medical, controlul anti-doping, echipamentul de concurs pentru **Jocurile Mondiale Universitare** și pentru **Campionatele Mondiale Universitare**, în limita prevederilor bugetare aprobate cu această destinație.

2. SPORTUL PENTRU O VIAȚĂ ACTIVĂ ȘI SĂNĂTOASĂ

Esența sportului este competiția, care s-a dezvoltat sub aspect istoric pe parcursul evoluției societății și prin care se comparau performanțele fizice, inteligența și capacitatea de creație a participanților.

Sportul la cele mai diferite vârste, din copilărie la bătrânețe, se plasează în rândul celor mai accesibile forme de educație și este un important factor de sănătate.

Sportul pentru o viață activă și sănătoasă o este o sintagmă prin care ONU recunoaște dreptul omului de a desfășura activitate sportivă.

Scopul strategic îl reprezintă dezvoltarea mediului de viață, de lucru, de învățare, de deplasare și de recreere, care trebuie să favorizeze adoptarea unui mod de viață activ de către fiecare individ. **Înțelegem prin “persoană activă” individul a cărui activitate fizică echivalează cu 30 minute de activități sportive de recreere sau de întreținere cu o frecvență zilnică.**

Activitatea fizică trebuie reintegrată în viața cotidiană. Pentru aceasta, trebuie înlăturate obstacolele existente și respectate următoarele principii:

- a) Revitalizarea infrastructurii locale. Aceasta se va realiza prin implicarea și cointeresarea autorităților administrației publice locale în crearea, modernizarea și dezvoltarea bazei materiale, precum și a structurilor sportive de pe plan local și județean. Vor trebui renovate facilitățile locale și construite altele noi în așa fel încât ele să răspundă nevoilor ansamblului populației;
- b) Întărirea capacității structurilor locale de a oferi programe și servicii de calitate unui număr cât mai mare de participanți;
- c) Școala trebuie să redevină centrul activității fizice pentru comunitatea locală și în afara orelor de curs;
- d) Eliminarea obstacolelor care frânează practicarea sportului și activităților fizice:
 - facilitarea accesului la instalațiile sportive în particular pentru copii, familii tinere, familii cu venituri mici, persoane în vârstă, dar și grupuri slab reprezentate ca minoritățile etnice sau femeile, grupurile defavorizate, cu probleme de socializare;
 - asigurarea securității activităților fizice.
- e) Elaborarea unor programe speciale pentru dezvoltarea activităților sportive în mediul rural în corelație cu programele naționale de dezvoltare rurală;
- f) Realizarea unor programe speciale pentru activitățile turistice, cuplate cu practicarea unor activități culturale și sportive: sporturi de iarnă, sporturi

nautice, sporturi ecvestre, alpinism, automobilism, cicloturism ș.a.

Rolul esențial al autorității guvernamentale este acela de a corela legăturile dintre sectorul public și cel privat, de a crea masa critică indispensabilă pentru modificarea comportamentului față de exercițiile fizice, la scara întregii populații.

În același timp, finanțarea noilor facilități va fi condiționată de adoptarea unui plan director local pentru activități de educație fizică și sport.

Agenții economici, societățile comerciale vor fi încurajați să deruleze programe sportive de practicare a exercițiilor fizice pentru și cu angajații lor, la locul de muncă sau în spații amenajate în acest sens, prin facilități fiscale acordate angajatorilor.

3. SPORTUL PENTRU PERSOANE CU DIZABILITĂȚI ȘI KINETOTERAPIA.

Educația fizică și sportul asigură un mediu educațional accesibil, cu puternice influențe formative și educative asupra persoanelor cu dizabilități.

Comisia Europeană recomandă statelor membre și organizațiilor sportive să-și adapteze infrastructura pentru a permite accesul acestor persoane în bazele sportive și, implicit, să favorizeze participarea lor la programe și competiții special concepute.

Structurile motrice adaptate, regulile specifice, resursele materiale și organizatorice modificate permit facilitarea exprimării acestor persoane conform propriilor abilități și capacități. În acest mod sunt posibile efectele terapeutice-compensatorii și de dezvoltare, care permit crearea unei noi imagini de sine, favorabile integrării sociale.

Programele moderne de educație fizică și sport adaptat promovează educația incluzivă prin cuprinderea, în activități comune, a persoanelor cu și fără dizabilități.

UE, în planul său de acțiune privind Strategia Uniunii Europene pentru persoanele cu handicap, a recomandat statelor membre să acorde importanță sportului pentru persoanele cu handicap și să sprijine acțiunile întreprinse în acest domeniu de către celelalte state membre.

Unul din obiectivele acestei strategii îl constituie **reinserția socială prin sport**.

Căi de acțiune:

- demararea reorganizării și adaptării sistemului sportiv pentru persoanele cu dizabilități pentru atragerea respectivei categorii de persoane către disciplinele sportive pe care le pot practica;
- încurajarea și ajutarea în organizarea și derularea pe baze competiționale a acestor activități, în vederea participării la competițiile internaționale destinate acestora;
- adaptarea infrastructurii sportive pentru a putea lua în considerare necesitățile persoanelor cu handicap, iar autoritățile locale trebuie să se asigure de faptul că locațiile și dispozitivele destinate activităților sportive sunt accesibile și persoanelor cu handicap;
- adoptarea de criterii specifice în vederea asigurării accesului echitabil la activitățile sportive pentru toți copiii și în mod special pentru cei cu handicap;
- promovarea formării supraveghetorilor, a voluntarilor și a personalului de primire din cluburile și organizațiile sportive în vederea bunei întâmpinări a cerințelor persoanelor cu handicap;
- promovarea, acolo unde este posibil, a înființării în cadrul federațiilor sportive naționale, a unui departament special pentru practicarea ramurii de sport de către persoanele cu dizabilități.

Alte direcții conexe de acțiune:

- întărirea parteneriatului cu instituția administrației publice centrale de specialitate pentru persoane cu dizabilități;
- analiza derulării Programului național „**Sportul pentru persoane cu dizabilități**”, potrivit competențelor stabilite, pentru practicarea exercițiilor fizice și a sportului de către persoane cu handicap fizic, senzorial, psihic și mixt, măsuri de îmbunătățire;
- colaborarea cu fundația „**Special Olympics**” România va fi continuată în baza unui protocol pentru susținerea activității sportive a persoanelor cuprinse în această categorie de protecție socială.

4. SPORTUL DE PERFORMANȚĂ

Sportul de performanță, activitate de excelență și reprezentare internațională

Principalele linii directoare stabilite prin prezenta strategie sunt următoarele:

- asigurarea unei traiectorii de tip **“dublă carieră” sportivilor de performanță**, prin asigurarea educației și calificării într-o altă profesie, suplimentar carierei sportive, pentru a sprijini reinserția lor în societate;
- inventarierea și clarificarea problemelor de proprietate în legătură cu infrastructura sportivă existentă, intabularea proprietăților de tip public național și public local;
- clarificarea drepturilor de proprietate, de marcă ale cluburilor sportive și dezvoltarea componentei de marketing a activității asociațiilor și a cluburilor sportive;
- organizarea de întreceri sportive, susținute și cofinanțate de Guvernul României.

România poate beneficia nu numai din punct de vedere al imaginii pe plan mondial, ci și pe plan financiar, prin valorificarea economică a activităților sportive și creșterea rolului managementului sportiv.

Organizarea unor mari evenimente sportive naționale și internaționale are efecte benefice asupra dezvoltării sportului de performanță și asupra colectivității.

Colectivitățile se regăsesc mai puternice prin veniturile economice pozitive (creșterea turismului, reamenajarea bazelor sportive, ameliorarea infrastructurii, creșterea numărului de voluntari locali), iar sportul beneficiază de o vizibilitate sporită, de o certă îmbunătățire a infrastructurii sportive, de experiența acumulată de organizatori și de voluntari.

În vederea întăririi capacității de organizare a unor mari competiții este necesară elaborarea unei strategii naționale pentru găzduirea evenimentelor sportive, cu un orizont de 15-20 de ani. Această strategie va avea în vedere construirea de

stadioane și de baze sportive pentru disciplinele olimpice, conform cerințelor Comitetului Olimpic Internațional și înființarea unor centre moderne de recuperare sportivă.

Relațiile și schimburile internaționale ale mișcării sportive

Direcții de acțiune:

- a) promovarea intereselor sportului românesc pe plan internațional în cadrul organizațiilor sportive internaționale la care România este afiliată:
 - Consiliul Internațional pentru Educație Fizică și Știința Sportului (CIEPSS);
 - Asociația Internațională pentru Informație Sportivă (IASI);
 - Conferința Miniștrilor Tineretului și Sportului din Țările de Expresie Franceză (CONFEJES);
- b) consolidarea relațiilor sportive dintre Federația Sportului Școlar și Federația Sportului Universitar și Federația Internațională a Sportului Școlar (ISF), respectiv Federația Europeană a Sportului Universitar (EUSA), Federația Internațională a Sportului Universitar (FISU);
- c) promovarea și susținerea unor reprezentanți români în forurile de conducere și în comisiile organismelor internaționale;
- d) promovarea și susținerea unor arbitri care să officieze la competițiile olimpice, mondiale și europene;
- e) punerea în aplicare și urmărirea respectării corespunzătoare a Convenției UNESCO împotriva dopajului în sport;
- f) identificarea și utilizarea programelor europene care pot contribui la mișcarea sportivă:
 - **Europa pentru cetățeni** – sprijină sportul practicat la nivel începător;
 - **Tineretul în acțiune** – încurajează schimburile de tineri și oferta de asistență pe bază de voluntariat în cursul evenimentelor sportive;
 - **DAPHNE III și Prevenirea și combaterea criminalității** – sprijină acțiunile de prevenție și combatere a violenței și rasismului în sport;
- g) Depășirea dificultăților în luarea și asumarea unor decizii cu privire la eficiența economică a activităților sportive prin schimburi de experiență între instituțiile abilitate din țara noastră și din celelalte state cu o puternică tradiție în domeniul managementului sportiv.

5. BAZA MATERIALĂ

Baza materială și infrastructura în domeniul sportului constituie platforma pe care se poate reconstrui sistemul românesc de educație fizică și sport.

Plecând de la premisa că bazele sportive reprezintă locuri publice care contribuie la creșterea calității vieții unei colectivități, locuri unde diversele categorii de cetățeni își petrec o parte din timp, ele devin emblematice pentru

un cartier, comună, oraș, județ sau regiune.

Infrastructura sportivă aflată în administrarea și gestiunea actualei Autorități pentru Sport și Tineret a fost realizată în cea mai mare parte la standardele anilor 1980 și în prezent necesită o modernizare la nivelul cerințelor europene și ale federațiilor sportive internaționale, atât pentru pregătirea și pentru desfășurarea competițiilor sportive oficiale, cât și pentru utilizarea lor în activități recreative.

În același stadiu se află și bazele sportive aflate în administrarea Consiliilor locale, făcându-se în acest sens doar pași timizi în modernizarea dotărilor.

Prima etapă în asigurarea bazei materiale pentru activități fizice și sport este finalizarea obiectivelor de investiții în curs de execuție din bazele sportive administrate de unitățile din subordinea autorităților administrației publice centrale și locale.

În paralel, se va trece la modernizarea bazelor sportive de interes național în concordanță cu criteriile impuse prin normele și regulamentele federațiilor sportive internaționale, în vederea omologării lor pentru organizarea de competiții naționale și internaționale oficiale.

Descentralizarea activității sportive și implicarea autorităților locale alături de MTS, COSR, federațiile sportive naționale și a celorlalte instituții cu atribuții în domeniul sportului, în finanțarea unor programe pe ramuri sportive, vor oferi posibilitatea și cadrul susținerii elementelor de bază materială sportivă.

Efectuarea unui audit al facilităților sportive la scară națională, pentru a determina gradul de funcționalitate al acestora și distribuția lor zonală, în raport cu nevoile populației reprezintă una dintre măsurile de bază pentru a avea o imagine clară a infrastructurii sistemului național pentru sport. Datele culese vor fi organizate și sintetizate într-un Registru național al bazelor sportive.

Obiectivul activității Registrului Național al Bazelor Sportive va fi reglementarea, controlul și supravegherea bazelor sportive din domeniul public și privat al statului, al unităților administrativ-teritoriale, respectiv din sectorul privat. Bazele sportive, indiferent de forma de proprietate și organizare, se vor omologa/clasifica în funcție de caracteristicile constructive, de calitatea dotărilor și a serviciilor prestate.

Autoritățile locale și centrale vor duce o politică pentru prevenirea vânzării/înstrăinării facilităților sportive de orice nivel – național, regional sau

local. Acolo unde este posibil, va fi încurajată vânzarea numai în scopul construirii altei/altor facilități sportive mai performante.

Toate unitățile de învățământ, de stat sau particulare, existente sau nou-înființate, au obligația să dispună sau să aibă acces la bazele și instalațiile sportive, pentru a permite desfășurarea cursurilor de educație fizică și practicarea sportului cu elevii și studenții. În acest sens, este prevăzută continuarea programului național pentru construirea de noi baze sportive în sistemul de învățământ, cât și reabilitarea și modernizarea celor existente.

Recomandăm, date fiind cele de mai sus, efectuarea unui studiu general privind starea bazelor sportive și cerințele actuale ale națiunii conform unei strategii aferente pentru perioada 2016 - 2032.

Considerăm că se impun următoarele măsuri:

- **construirea de Săli de sport și baze de pregătire în toate școlile generale și universitățile din România (program trebuie demarat in 2017 si finalizat pana in 2032);**
- **construirea a 47 baze sportive-pilot pe lângă cele 47 de Licee cu Program Sportiv pentru clasele I-XII, în cele 41 de județe ale țării la care adaugam cele 6 sectoare ale municipiului Bucuresti (program pe termen scurt 2017-2020);**

Nota: Aceste licee vor cuprinde pe langa cladirile si dotarile necesare activitatii educationale si cate un complex sportiv care va avea in componenta un teren cu o pista de atletism cu 8 culoare si facilitate pentru intrecerile atletice, sala polivalenta de sport, bazin de inot si alte dotari in functie de zona. Luand ca exemplu judetul Iasi, unul dintre judetele cu cea mai mare populatie din Romania identificam existenta a doar doua (2) piste de atletism (stadionul Siretul Pascani care are o pista de atletism cu doar 2 culoare si stadionul "Emil Alexandrescu" din Iasi care are o pista cu 6 culoare) nici una omologabila pentru competitii internationale!!!

- **Construirea unei arene sportive care sa cuprinda o pista pentru intreceri atletice, un teren pentru sporturi de echipa (fotbal, rugby, etc.) cu o capacitate de 500-1000 de locuri si facilitate specifice**

(vestiare, zone de refacere dupa efort, etc.) în fiecare comuna (program pe termen mediu care va fi demarat în 2017 si finalizat etapizat pana în 2020);

- **construirea de noi stadioane** cu facilități pentru atletism, pentru jocuri colective ca fotbal, rugby, hochei pe iarba, precum și facilități anexe, cu o capacitate de aproximativ 25.000-35.000 locuri (minim 10 până în 2020);
- **construirea de Săli Polivalente** cu capacități cuprinse între 7.000-20.000 de locuri cu facilități diverse pentru competiții de sală, pentru sporturi individuale și de echipă (minim 10 săli până în 2020);
- **construirea de bazine de înot și sărituri în apă** necesare programului de pregătire continuă și sistematică dar și unele dotate cu tribune cu o capacitate cuprinsă între 2.500-5000 de locuri, cu facilități pentru sporturile de natație (minim 25 până în 2020);
- **construirea de patinoare** cu facilități anexe specifice sporturilor pe gheață și cu capacități cuprinse între 3.500-5.000 locuri (minim 10 până în 2020);
- **construirea unei arene-complex de tipul Național Arena**, care să aibă în componență și o pistă de atletism, precum și alte facilități specifice atletismului, cu o capacitate între 85.000-100.000 locuri, pentru organizarea marilor evenimente. Recomandăm să fie construită în apropierea municipiului București, cu acces rapid la metrou și suficiente locuri de parcare (termen de executie 2018-2020);
- **construirea de pârtii de schi și baze sportive pentru sporturile de iarnă**; încurajarea acestui tip de investiții în regim de Parteneriat Public-Privat în zonele cu potențial turistic ridicat (minim 12 mari complexe până în 2018);
- **construirea de Baze Sportive de Pregătire Centralizată necesare centrelor olimpice și loturilor naționale pe specificul disciplinelor sportive** (minim 7 până în 2018);

Construirea de licee sportive de tip nou reprezintă una din măsurile importante în lansarea programului « A DOUA MODERNIZARE A ROMÂNIEI ».

Rolul acestui program este să îmbunătățească evident calitatea învățământului și selecția de valori prin:

- **asigurarea de condiții moderne pentru activitatea educațională și un cadru competitiv pentru toți participanții la acest proces de lungă durată;**
- **promovarea egalității de șanse pentru copiii din zonele rurale în competiție cu cei din zonele urbane;**

Totodată, una din priorități o va constitui promovarea noului sistem educațional ca unul de tip competitiv. Rolul acestuia este să identifice, să pregătească și să creeze valori atât în planul educațional general, cât și în plan sportiv. Se va urmări atât identificarea, pregătirea și punerea în valoare prin participarea la olimpiadele școlare și campionatelor universitare, cât și o finalitate a școlii prin profesii care să fie cerute de piața muncii. Aceste măsuri vin ca o completare a setului de măsuri propuse prin actuala strategie, o mare problemă națională reprezentând-o abandonul școlar.

Etapele implementării:

- identificarea unor zone cu potențial demografic în fiecare județ. Este recomandat ca locațiile viitoarelor centre educaționale scoli/licee să fie pe lângă orașe/municipii la o distanță de 25-40 km de acestea, pe lângă amenajări hidrografice sau cu alt specific, care să permită practicarea sporturilor nautice, a zonelor unde pot fi amenajate pârtii de schi, aproape de locații care să permită practicarea disciplinelor sportive cu specific (parașutism, sporturi de iarnă ș.a.);
- construirea celor 47 de **licee-pilot**, câte unul în fiecare din cele 41 de județe și la nivelul celor 6 sectoare ale municipiului București. Acestea vor cuprinde: săli de curs, laboratoare, bibliotecă, cantină, săli de sport, bazin de înot și stadion multifuncțional dotat cu pistă de atletism, alte facilități;
- desființarea școlilor pe o rază de 15-20 km și înscrierea elevilor în noul centru educațional, asigurarea transportului acestora la școala în care vor învăța în sistem de învățământ cu clasele I – XII într-un singur schimb, servirea prânzului la cantină, efectuarea lecțiilor în regim *after school*, participarea la cercurile opționale și la activități sportive

zilnice;

- promovarea educației prin sport. Participarea activă la Olimpiadele Sportive Școlare și la toate competițiile organizate de Federația Sportului Școlar și Universitar, precum și promovarea valorilor depistate spre înalta performanță;
- construirea altor centre educaționale de tip nou. Extinderea acestui program prin construirea unor centre în zonele metropolitane ale marilor orașe;

În proporție de 99%, infrastructura școlilor și liceelor din România este depășită. Clădirile vechi nu mai sunt functionale și nu pot fi adaptate la cerințele și nevoile actuale, neexistând suficient spațiu/teren. Baza sportivă este de cele mai multe ori, dacă nu inexistentă - formată dintr-o sală de sport subdimensionată, un teren de sport de dimensiuni de 40x20 mp fără pistă de atletism și facilități specifice.

Cea mai mare problemă actuală a sistemului de învățământ din România este asigurarea învățământului de calitate, într-un singur schimb dar și rezolvarea problemelor de infrastructură necesare unei educații generale complete. Totodată tinerii, în special copiii cu vârste între 4-12 ani au devenit o povară pentru familie în loc să fie o bucurie, neexistând suficient timp pentru o viață normală în familie, mare parte din resurse, timp și energie fiind alocate pentru a duce și lua copilul de la școală, de al conduce la activități extrascolare sportive/culturale, meditații sau ore de pregătire sub diverse forme. Tipul de școli noi - propuse prin strategie – rezolvă toate problemele de acest gen redând familiei un tânăr pentru activități familiale și de socializare sau care să-și petreacă timpul într-un mod constructiv.

Schita 1. Baza sportiva fara pista de atletism.

Schita 2. Baza sportiva completa.

Schita 3. Teren multifunctional pentru rugby si fotbal.

6. FINANȚAREA

Finanțarea și sursele de finanțare.

Sportul, activitatea fizică reprezintă un sector dinamic, cu o dezvoltare rapidă și un impact macro-economic subestimat. Acesta poate fi utilizat drept instrument de dezvoltare locală și regională, de regenerare urbană sau de dezvoltare rurală.

Sportul beneficiază de sinergii cu sectorul turistic și poate stimula modernizarea infrastructurii, precum și încheierea de noi parteneriate de finanțare a bazelor sportive și recreative.

De aceea, sportul trebuie să devină o subcomponentă importantă a unui sistem național economic performant.

Obiectivele activităților de finanțare:

- **40-45% din populația României să devină consumatori de activități sportive și de recreere;**
- **Crearea, în paralel cu dezvoltarea infrastructurii și o finanțare cu 1% din PIB a acestui sector, a 350.000 de locuri de muncă;**

Principiile finanțării viitoare în EFS:

- transparența în alocarea fondurilor;
- alocarea prioritară a suportului financiar în zonele dezavantajate;
- încurajarea parteneriatelor locale și cofinanțarea calendarelor de pregătire și participare la competiții a asociațiilor sportive/cluburilor universitare de către: FSSU (Federația Sportului Scolar și Universitar, Consiliile Locale, Sponsori);

Sursele de finanțare:

- Bugetul de Stat, prin “Legea Bugetului”;
- Loteria Națională (vezi cazul Angliei, în care ministerul de resort primește ½ din valoarea bugetului, însemnând aproximativ 350 milioane euro/an);
- cota din taxele pe consumul de alcool și tutun;
- cota din taxele pe consumul de produse “junk food”;
- cota din taxele colectate de la societățile comerciale de tip hipermarket, mall-uri, operatori de telefonie mobilă și servicii de telecomunicații și internet;
- alte surse care vor fi identificate.

Organizațiile sportive dispun de surse de venit, printre care:

- taxele de club și vânzarea de bilete;
- publicitatea și sponsorizarea;
- drepturile de difuzare;
- redistribuirea venitului în cadrul federațiilor sportive;
- activitățile comerciale;
- subvențiile publice etc.

Realitatea este că aceste surse sunt insuficient exploatare. Se impune ca propunerile acestei strategii să creeze emulația și interesul național necesar pentru ca în paralel cu finanțarea de către statul român a acestui sector să fie dezvoltate și sursele de autofinanțare.

Pe termen mediu și lung, polul finanțării ar trebui transferat dinspre bugetul de stat către finanțarea de la bugetele locale și către autofinanțare, încurajându-se inițiativa privată, parteneriatele publice-privat și promovarea de către comunitățile locale a sporturilor cu popularitate în rândul membrilor săi, statul român prin ministerul de resort (MTS), MENCS și COSR urmând să se ocupe de activitățile de interes național.

Comisia Europeană a lansat un studiu de evaluare a contribuției directe a sectorului sportiv (din punct de vedere al PIB-ului, al creșterii economice și al ocupării forțelor de muncă) și a celei indirecte (prin intermediul educației, al dezvoltării regionale și al unui grad sporit de atractivitate al **UE**) cu privire la obiectivele incluse în **Agenda de la Lisabona**.

Recomandăm și milităm pentru alocarea unui buget care să satisfacă cerințele

dezvoltării unui sistem sănătos și pentru materializarea dezideratelor acestei strategii.

1% din PIB pentru sport - reprezintă unul din pilonii strategiei naționale pentru următorii 4- 8 ani. Acest buget trebuie privit nu ca pe o cheltuială ci ca pe o investiție în viitor:

- finanțarea activității Ministerului Tineretului și Sportului pentru programele curente, programele de cercetare și stabilire de strategii, alocarea rentelor viagere etc.;
- finanțarea programelor de pregătire și competiționale ale federațiilor sportive naționale;
- finanțarea Comitetului Olimpic Sportiv Român;
- finanțarea organizării de către Federația Sportului Școlar și Universitar a Olimpiadei Naționale a Sportului Școlar și al Campionatelor Naționale Universitare;
- finanțarea Programului Național de Promovare a Sportului de Performanță;
- finanțarea Programului Național de Promovare a Sportului pentru o viață activă și sănătoasă;
- finanțarea Programului Național de Întreținere și Reparații a Bazelor Sportive;

Respectarea indicațiilor UE de practicare a **unor rate reduse ale TVA în cazul sportului, acordarea de facilități fiscale investițiilor în sport,** de preferat fiind **parteneriatele publice-private** cu instituțiile publice în baza unor proiecte viabile și durabile reprezintă măsuri viabile de redresare a sistemului național sportiv.

Modalitate propusa de finantare:

- a. Alocarea unui procent de 1% din PIB pentru domeniile sport și tineret (surse: Bugetul de Stat prin Legea Bugetului de Stat și Legea Educației Fizice și a Sportului, cotele de taxe și impozite stabilite prin lege, venituri proprii obținute de autoritatea pentru sport și tineret);
- b. Alocarea unui procent de 15% din fonduri pentru Federațiile Sportive Naționale (cheltuieli curente/administrative, cheltuieli cu pregătirea loturilor naționale și participarea la competiții, achiziționarea de echipament sportive și materiale de pregătire);

- c. Alocarea unui procent de 5% din fonduri pentru Comitetul Olimpic Sportiv Roman (cheltuieli curente/administrative si a centrelor olimpice, cheltuieli cu pregatirea loturilor olimpice si participarea la competitii);
- d. Alocarea unui procent de 25% din fonduri Ministerului Tineretului si Sportului pentru cheltuieli curente/administrative/personal/intretinere si reparatii baze sportive complexe sportive nationale si sedii ale directiilor judetene si a mun. Bucuresti subordonate (inclusiv Institutul National de Cercetare in domeniul Sportului, Centrul National de Formare Profesionala, Agentia Nationala Antidoping) pentru constituirea fondului de premiere a sportivilor medaliati la CE/CM/Olimpiada si a fondului de renta viagera, pentru Programul National de Promovare a Sportului de Performanta (P1), pentru Programul National de Promovare a Sportului Pentru Toti (P2), pentru Programul National de Reparatii si Modernizare a Bazelor Sportive (P3), programelor pentru Tineret;
- e. Alocarea unui procent de 10% Centrului National de Medicina Sportiva si Policlinicilor Sportive Judetene si cea a Municipiului Bucuresti;
- f. Alocarea unui procent de 45% din fondurile alocate, pentru Asociatiile Sportive Scolare și Universitare;

Nota: Argumentul alocarii unui procent de 45% din cuatumul total alocat catre Asociatiile Sportive Scolare si Universitare are la baza:

- a. *Numarul mare de participanti – aproximativ 3.7 milioane de elevi si studenti;*
- b. *Federatia Sportului Scolar si Universitar se defineste ca actant principal al strategiei si baza sportului de performanta in Romania pentru urmatorii 32 de ani;*

Din studiile economice efectuate la nivelul UE s-au desprins următoarele idei:

- investițiile în domeniul sportului creează locuri de muncă;
- exercițiile fizice contribuie la stimularea consumului anumitor tipuri de produse încurajând producția;
- practicarea exercițiilor fizice conduce la realocări financiare în cadrul

bugetului de sănătate pe anii viitori;

- activitățile și competițiile sportive și culturale contribuie la dezvoltarea turismului sportiv – un segment important în economie;
- competițiile sportive contribuie la dezvoltarea și redimensionarea bugetelor privind finanțarea sectorului sportiv pentru anii următori;
- activitățile adiacente precum publicitatea, pariurile sportive etc. contribuie deasemenea la consolidarea bugetelor, o mare parte dintre sumele financiare reîntorcându-se în sport sub formă de finanțare (ex. În Germania 7% din PIB este generat de către activitățile sportive);
- competițiile sportive contribuie la combaterea criminalității și a delincvenței, precum și la dezvoltarea producției asigurând condițiile unui grad de stabilitate și a unei liniști sociale;

Dimensiunea economică a sportului

Sportul reprezintă un sector dinamic, cu un impact macro-economic subestimat, un sector care poate contribui la crearea de locuri de muncă.

Sportul beneficiază de sinergii cu sectorul turistic și poate stimula modernizarea infrastructurii, precum și încheierea de noi parteneriate de finanțare a dispozitivelor sportive și recreative.

Un studiu prezentat în cursul președinției austriece din 2006 a sugerat faptul că sportul a generat, într-un sens mai larg, salturi mari din punct de vedere economic:

Valoarea adăugată colectată în sistemul sportiv în 2004 a fost de 407 miliarde de euro, reprezentând 3,7 % din PIB-ul UE, creându-se în paralel locuri de muncă pentru 15 milioane de persoane, reprezentând 5,4 % din forța de muncă.

Comisia Europeană dispune de un set de măsuri menite să îmbunătățească sănătatea stabilind instrumente financiare corespunzătoare, punând la dispoziție fonduri prin următoarele programe:

- **Cel de-al Șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (aspecte legate de stilul de viață care sunt relevante din punct de vedere al sănătății);**
- **Programul privind sănătatea publică pentru perioada 2014–2020;**
- **Programele Tineret și Cetățenie (cooperare între organizații**

sportive, școli, societatea civilă, părinți și alți parteneri de la nivelul local);

- Programul de învățare continuă (de formare a profesorilor și de cooperare între școli).

România recunoaște și admite faptul că are o mare problemă cu absorbția fondurilor europene destinate dezvoltării.

Absorbția fondurilor pentru domeniul educație fizică și sport este nesemnificativă în România, aproape inexistentă. O mare problemă o constituie slaba pregătire a managerilor sportivi sau chiar faptul că structurile sportive nu au în organigramă astfel de persoane competente care, alături de specialiști în marketing, să stabilească și să pună în practică elementele strategiei stabilite.

Valorile etice, imaginea sportului și publicitatea în sport

Campaniile media joacă un rol important în promovarea activităților de educație fizică și sport.

Organizațiile sportive vor fi încurajate să elaboreze norme de bună practică în vederea asigurării unei mai bune informări și educări a tinerilor sportivi și sportive cu privire la substanțele dopante, rețetele medicale care ar putea conține astfel de substanțe, precum și cu privire la implicațiile pe care utilizarea acestor substanțe le are asupra sănătății.

Se va urmări promovarea valorilor fundamentale ale sportului prin încurajarea elaborării și editării de publicații de specialitate și de informare în domeniul sportului, precum și a unor lucrări tehnice și beletristice cu tematică sportivă. Sporturile care beneficiază de venituri semnificative din transmisiuni și publicitate au o responsabilitate crescută. Ele vor fi încurajate să cheltuiască 3 până la 7% din aceste venituri pentru sporirea facilităților sportive din respectiva ramură de sport.

Orientarea către politici în domeniul sportului trebuie să fie sprijinite cu date

Lansarea acțiunilor politice și cooperarea sporită la nivelul UE pe tema sportului trebuie să fie susținute de o bază solidă de cunoștințe, pentru a permite o planificare strategică mai bună și adoptarea de decizii adecvate în domeniul sportiv. Strategia propusă în acest proiect are la bază cifre și date statistice

culese de către membrii comisiei în scopul susținerii liniilor directoare care vor defini sistemul național al educației fizice și a sportului pentru perioada 2016-2028.

În UE, factorii implicați la nivel guvernamental și non-guvernamental au solicitat în mod repetat Comisiei Europene să asigure o definiție statistică europeană a sportului și să coordoneze pe baza acesteia eforturile depuse în vederea producerii de statistici sportive și în domenii conexe sportului.

Constituirea **Comisiei Naționale pentru Dezvoltarea Sistemului Național de Educație Fizică și Sport** este una din propunerile organizatorice-cheie ale acestei strategii. Această for, în cooperare strânsă cu Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, împreună cu Ministerul Tineretului și Sportului, Comitetul Olimpic Sportiv Român, federațiile naționale sportive, Federația Sportului Școlar și Universitar și ONG-urile implicate, trebuie să efectueze toate demersurile necesare pentru a dezvolta o metodă de măsurare și evaluare a impactului economic al sportului ca bază a conturilor naționale statistice aferente sportului, care ar contribui, în timp, la crearea unei baze de date satelit la nivel european pentru sport (conform cerințelor UE).

Totodată, trebuie organizate sondaje specifice domeniului sportiv, cu o frecvență de câțiva ani (ex. Sondajele „Eurobarometru”), în mod special în vederea asigurării informațiilor care nu pot fi furnizate pe baza conturilor naționale statistice aferente sportului (ex. ratele de participare, datele privind voluntariatul etc.).

Este necesar ca în România să se lanseze un studiu de evaluare a contribuției directe a sectorului sportiv (din punct de vedere al PIB-ului, al creșterii economice și al ocupării forțelor de muncă) și a celei indirecte (prin intermediul educației, al dezvoltării regionale și al unui grad sporit de atractivitate în țara noastră, dar și la nivel de UE) cu privire la obiectivele incluse în Agenda de la Lisabona.

7. RESURSELE UMANE ȘI ROLUL DEȚINUT DE SPORT ÎN EDUCAȚIE ȘI FORMARE

Tendințe în Europa

Prin rolul pe care îl deține în educația formală și non-formală, sportul contribuie la îmbogățirea capitalului uman la nivel european. Valorile transmise prin intermediul sportului ajută la dezvoltarea cunoștințelor, a motivației, aptitudinilor și a pregătirii pentru efortul individual. Timpul petrecut în practicarea activităților sportive la școală și la facultate produce efecte benefice pentru sănătate și educație, efecte care trebuie să fie consolidate.

Pe baza experienței acumulate în cursul **Anului european al educației prin sport 2004**, UE încurajează sprijinirea activităților sportive și fizice prin intermediul diferitelor inițiative politice în domeniul educației și al formării, inclusiv prin dezvoltarea de aptitudini sociale și civice, în conformitate cu **Recomandarea din 2006 privind competențele-cheie pentru învățarea continuă**.

Activitățile de educație fizică și sport pot fi sprijinite prin intermediul **Programului pentru învățarea Continuă**. Promovarea participării la oportunitățile educaționale prin intermediul sportului reprezintă în acest sens o prioritate pentru parteneriatele între școli, sprijinite prin **Programul Comenius**, pentru acțiunile structurate în domeniul învățământului și formării profesionale sprijinite prin **Programul Leonardo da Vinci**, pentru rețelele tematice și mobilitatea în domeniul învățământului superior, sprijinite prin **Programul Erasmus**, precum și pentru proiectele multilaterale din domeniul formării adulților, sprijinite prin **Programul Grundtvig**.

Rolul cel mai important, în promovarea educației fizice și sportului, îl are resursa umană implicată, respectiv: profesorii de educație fizică și sport, antrenorii, managerii, cercetătorii, medicii, psihologii, pedagogii, sociologii etc. Experiența ultimilor ani a demonstrat necesitatea unei schimbări în mentalitate a specialiștilor, care să vizeze noi modele de analiză, explicație, interpretare și aplicare a cunoștințelor specifice domeniului.

Aceștia au un rol primordial în formarea competențelor-cheie și a celor specifice domeniului de activitate.

Formarea și perfecționarea resurselor umane din domeniul educației fizice și sportului, direcții de acțiune:

- fundamentarea necesarului de specialiști din domeniul educației (învățământ preuniversitar și universitar), a practicării sportului (asociații și cluburi) și performanței, în baza unei analize cerere-ofertă pe termen

mediu și lung;

- creșterea calității programelor de formare a profesorilor de educație fizică și sport, a antrenorilor, în concordanță cu cerințele activităților de educație fizică și sport, în raport cu cerințele federațiilor sportive naționale;
- diversificarea calificărilor în cadrul instituțiilor universitare și postliceale prin îmbunătățirea ariilor curriculare și a metodologiei de predare;
- intensificarea acțiunilor de perfecționare profesională în cadrul programelor de pregătire continuă a specialiștilor din domeniu;
- creșterea numărului instructorilor, monitorilor, animatorilor pentru timp liber, formați în cadrul învățământului sportiv și a nivelului competenței profesionale a acestora prin cursurile organizate de direcțiile pentru sport județene, respectiv a municipiului București, în parteneriat cu alte instituții și organizații interesate, în condițiile legii;
- organizarea de cursuri de management și marketing în sport, precum și a altor forme de perfecționare pentru specialiștii domeniului;
- introducerea specializării de „animator pentru timp liber” în cadrul specializărilor instituțiilor de învățământ superior de profil;
- colaborarea cu organizațiile nonguvernamentale, societăți profesionale (Societatea Română pentru Educație Fizică și Sport) în vederea organizării acțiunilor de perfecționare a profesorilor și antrenorilor.

Voluntariatul

Participarea la o echipă, principiile de fair-play - respectare a regulilor jocului, respect față de ceilalți, solidaritate și disciplină, precum și organizarea de activități sportive cu sprijinul cluburilor sportive non-profit și al voluntarilor sunt elemente menite să consolideze cetățenia activă.

Voluntariatul în cadrul organizațiilor sportive oferă numeroase oportunități pentru educația non-formală, aceste oportunități trebuind a fi recunoscute și consolidate.

Sportul oferă, deasemenea, posibilități atractive pentru implicarea și angajamentul tinerilor în societate și poate avea un efect benefic în contracararea delincvenței.

Se remarcă o tendință ascendentă de practicare a sporturilor individuale, mai curând decât a celor colective și cu o structură organizată, ceea ce duce la reducerea numărului de voluntari pentru cluburile sportive destinate amatorilor.

Trebuie identificate provocările-cheie cu care se confruntă organizațiile sportive non-profit, precum și principalele caracteristici ale serviciilor asigurate de aceste organizații.

La nivelul UE se recomandă sportul practicat la nivel începător prin intermediul **Programului „Europa pentru cetățeni”**.

Politicile UE încurajează tinerii să se implice în activități sportive prin intermediul **programului „Tineretul în acțiune”**, în domenii precum schimburile de tineri și oferirea de asistență pe bază de voluntariat în cursul evenimentelor sportive.

UE urmărește dezvoltarea în continuare a schimbului de informații și bune practici cu privire la voluntariat în sport cu implicarea statelor membre, a organizațiilor sportive și a autorităților locale. Pentru a înțelege mai bine cerințele și necesitățile specifice ale sectorului sportiv pe bază de voluntariat în cadrul elaborării de politici la nivel european și național, UE a lansat un studiu privind voluntariatul în sport.

Una dintre recomandările noastre pentru următorii 4-8 ani (având în vedere slaba implicare și înțelegerea greșită a conceptului de voluntar) este ca prin legea voluntariatului să se creeze cadrul legal prin care voluntarul, implicat pe bază de contract în unul din proiectele desfășurate de un ONG, să beneficieze de o **scutire de plată a impozitului pe venit anual cu un procent de 10%.**

Direcții de revigorare a conceptului și activității de voluntariat:

- recunoașterea valorii voluntariatului în strategia EFS a comunității locale;
- definirea rolului și implicării voluntariatului, inclusiv controlul calității acestuia;
- înființarea unor ONG-uri la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare care să promoveze, să gestioneze, să recruteze și să formeze persoane în vederea implicării acestora în activități de voluntariat pentru sprijinirea acțiunilor organizate pentru educație fizică și sport;
- stimularea creșterii numărului de tineri și adulți care să-și asume în mod benevol rolul de monitori de timp liber, animatori pentru sport recreativ în

colectivitățile lor locale;

- plan de instruire a unui număr de 150.000 animatori /voluntari la nivel național, prin intermediul programelor pentru învățare continuă.

Conform statisticilor, în 2015 s-au implicat în organizare sau în alte activități cu conotație sportivă foarte mulți voluntari.

Pe locul 1 conduce Germania cu 1,4 mil. voluntari, urmată de Elveția cu 1,2 mil. voluntari, Suedia cu 1,1 mil. voluntari și Italia cu 0,74 mil. voluntari. (*Sports economics: theory, evidence and policy*, Paul Downward, Alistair Dawson, Trudo Dejonghe, Anglia).

Din păcate, pentru România nu exista statistici privind acest domeniu.

8. CERCETAREA ȘI ASISTENȚA ȘTIINȚIFICĂ ÎN SPORT.

❖ **Promovarea și susținerea unui program național de cercetare științifică în domeniul EFS, sub coordonarea Institutului Național de Cercetare pentru Sport** în abordarea unor teme și proiecte care au în vedere următoarele direcții:

- analiza și îmbunătățirea programelor de educație fizică;
- promovarea sportului pentru toți;
- ridicarea nivelului performanței sportive prin contribuția cercetării științifice;
- fundamentarea metodologică, științifică și medico-biologică a selecției, antrenamentului și participării sportivilor la competiții;
- abordări moderne, integrative, ale antrenamentului de performanță;
- elaborarea și actualizarea standardelor minime de calitate pentru unitățile subordonate ale MTS pe de o parte, precum și pentru fiecare ramură de sport, pe de altă parte;
- sprijinirea nucleelor de cercetare existente, atragerea unor noi specialiști și constituirea unor colective de cercetare și expertiză științifică, în special în centrele universitare;
- crearea unei rețele de centre de cercetare aplicativă, în parteneriat cu mediul universitar, cu rolul de a susține activitatea sportivă de performanță la nivel regional și local;
- organizarea periodică, pe plan local, regional și național, a unor

manifestări științifice pentru prezentarea rezultatelor și concluziilor unor studii și cercetări științifice în domeniul educației fizice, al sportului pentru toți și al sportului de performanță.

❖ **Medicina sportivă, direcții de acțiune**

- dotarea cu aparatură performantă și **modernizarea Institutului Național de Medicină Sportivă** – în vederea selecției, pregătirii și participării în competiții de nivel olimpic și mondial a sportivilor din loturile reprezentative. Extinderea ariei de activitate a acestuia spre zona de cercetare pentru performanță;
- dotarea cu aparatură specifică a rețelei unităților de medicină sportivă și a cabinetelor medicale organizate în cadrul complexurilor sportive naționale, al cluburilor sportive și al celor care deservește sistemul de învățământ.
- Extinderea rețelei unităților de medicină sportivă, înființarea a minim **8 policlinici județene de medicină sportivă**, cu arondare națională pe zone geografice.
- Clarificarea statutului medicilor de medicină sportivă și alocarea anuală a unui număr de **minim 15 locuri pentru rezidențiat în medicina sportivă**.

Capitolul 4.

STRATEGIA PRIVIND TINERETUL

Caracteristici ale tinerilor români

Până la vârsta de 25 de ani acționează ca o condiționare „genetică” două mari nevoi la populația tânără, oriunde pe acest glob :

- ❖ **NEVOIA DE FIDELITATE**, ce reprezintă nevoia tânărului de a avea acces la modele de comportament, reguli stricte, regulamente, pilde, tradiții care s-au transpus în „habitus”-uri (obiceiuri comportamentale stereotipe);
- ❖ **NEVOIA DE MOBILITATE**, reprezentând nevoia tânărului de a avea cât mai multe experiențe sociale și topologice – să parcurgă, fizic, spații geografice – să cunoască culturi diferite și experiențe de viață diferite, fie direct, fie prin informare și educație.

În societate, tineretul acționează ca un sistem independent cu mod de gestionare autopoetic. Este un sistem închis care nu ia, sub formă de energie, din mediul exterior decât acele fluxuri care îi satisfac nevoile sale intime. Cu alte cuvinte, **până la 25 de ani, orice altă măsură politică care nu vizează satisfacerea nevoilor de fidelitate și de mobilitate nu va fi admisă în sistemul de tineret și nu va avea nici o repercursiune asupra vieții lui.** În același timp, dacă cele două nevoi sunt satisfăcute, tineretul va transmite și el în mediul exterior un flux de energie esențial: **PARTICIPAREA LA REZOLVAREA PROBLEMELOR COMUNITARE.**

Participarea nu se asigură prin legi și directive (de exemplu, recenta lege a voluntariatului), ci prin satisfacerea nevoilor tinerilor.

Dacă până la vârsta de 25 de ani aceste două nevoi ale tinerilor nu sunt satisfăcute, ei devin ANOMICI (*ANOMIA este imposibilitatea unei persoane de a se ghida în viață după jaloane clar precizate, imposibilitatea de a-și configura viitorul, ceea ce duce la apatie, neparticipare, nivel energetic scăzut, depresie, stres și în cel mai bun caz, nevroză).*

În acest moment, lipsa acută de preocupare pentru viața tinerilor a creat premisele dezvoltării unei generații de tineri anomici, ceea ce are repercursiuni grave asupra oportunităților de dezvoltare durabilă a României.

La aceasta situație gravă se adaugă, tot ca o condiționare genetică, **starea de sănătate extrem de precară a tinerilor români**. Din studiile realizate de Institutul Național de Cercetare pentru Sport, rezultă că, de exemplu, la fetele din România involuția biologică începe la 10 ani, ceea ce trădează o dotare biologică nativă slabă a românilor (studii realizate înainte de 1989).

De 5 ani de zile se măsoară rețeaua de antioxidanți a românilor cu Scannerul Biofotonic. Un procent de 95% din cei măsurați au un nivel de carotenoizi foarte slab și slab, și acest lucru este valabil și pentru populația tinerilor. Rețeaua de antioxidanți este unul din cei mai importanți indicatori ai dotării biologice ai unui individ, caracterizând nivelul lui de îmbătrânire biologică reală.

În România, legea tinerilor, în mod greșit, stabilește că vârsta până la care te poți considera tânăr ar fi cea de 35 de ani.

Această limită este păguboasă și, de fapt, nu indică o limită reală a vârstei biologice a tinerilor din România ci, potrivit „modelului de instalare”, vârsta reală la care un tânăr din România își poate rezolva marile probleme sociale ale vârstei tinere: **încheierea procesului educațional, găsirea unui loc de muncă, o familie proprie și o locuință proprie.**

În occident, vârsta biologică a tinereții coincide cu cea a rezolvării acestor probleme majore.

În România, prin stabilirea vârstei tinere până la o limită de 35 de ani se maschează incompetența statului de a sprijini tinerii să-și rezolve marile probleme într-o limită de timp rezonabilă, ascunzând, într-un fel comun exprimat, murdăria sub preș.

Cea mai mare problemă a tinerilor din România este însă de natură culturală. Contextul în care au trăit, rețeaua de relații sociale în care au fost angrenați, educația familială și educația formală de stat deficitare nu au contribuit la montarea la nivel de conștiință individuală a unor relee care să contribuie la edificarea unei societăți dezvoltate economic și spiritual.

Cel mai rău lucru este faptul că tinerii trăiesc într-o societate în care nu **competența, munca, inteligența și hărnicia** sunt **vehiculele sociale de promovare socială**, ci „spaga”, **trădarea, relațiile de interese și oportunismul**. Acest lucru distruge complet nevoile de fidelitate și de mobilitate ale tinerilor și îi condamnă la **starea de anomici pasivi** și lipsiți de orice inițiativă socială.

În acest context, situația reală a tinerilor în România este deplorabilă.

Ei sunt conștienți de acest lucru dar, practic, în acest moment, nu au nici o alternativă reală. Manifestarea intenției de a părăsi România nu se traduce și printr-un act real de emigrare. Acest lucru se datorează în special faptului că sistemele educaționale, atât cel familial, cât și cel de stat, sunt foarte slab dezvoltate în România și i-a scos din competiția, bazată pe o competență reală, cu tinerii occidentali din co-generația lor.

Marea majoritate a tinerilor români ar fi „carne de tun” în Occident și foarte mulți chiar asta sunt.

Dacă ținem cont de faptul că aproape o jumătate din tinerii români locuiesc încă în mediul rural, situația capătă valențe și mai grave.

Acești tineri subzistă, nu mai există.

Tinerii, ca și restul populației din România la ora actuală, sunt NEGUVERNABILI. Aceștia nu au instalate la nivel individual acele relee care să-i facă să acționeze în beneficiul societății prin autocontrol, fără a fi împinși de la spate prin coerciția aparatului de stat.

Până ce aceste relee nu vor fi instalate, printr-o politică pragmatică de tineret, orice fel de acțiune politică se va lovi de un zid al indiferenței.

Fără relee, undele aparatului politic nu pot fi recepționate.

În societatea occidentală în care ne-am integrat formal prin aderarea la Uniunea Europeană, releele care asigură buna funcționare a societății democratice occidentale, instalate printr-un proces istoric de 1000 de ani la nivelul indivizilor, sunt:

- obișnuința de a avea o reflexie (gândire rațională) înaintea fiecărui act;
- obiceiul de a face previziuni pe termen lung pentru fiecare comportament;
- stăpânirea de sine în orice circumstanță;
- preocuparea pentru cunoașterea psihicului celorlalți pentru a le prevedea comportamentul;
- efortul de a cunoaște societatea pentru a prevedea cum îi vor funcționa mecanismele în orice situație.

Aceste habitus-uri au devenit relee atunci când, după un proces istoric

îndelungat, neaplicarea lor s-a simțit la nivel individual ca un lucru penibil și penalizabil.

În acest moment, tot ceea ce este penibil în Occident ca act nu este penibil în România, ba chiar este considerat conduită normală:

- corupția;
- nestatornicia;
- prefăcătorie;
- oportunismul;
- egoismul;
- lipsa de solidaritate;
- credința exagerată în noroc;
- lipsa actelor reflectate;
- lipsa de preocupare pentru viitor;
- lipsa de interes pentru cunoașterea vieții celorlalți pentru a le prevedea comportamentul;
- lipsa de preocupare pentru cunoașterea mecanismelor de funcționare ale societății;
- refuzul adoptării unor tipuri de conduită care să asigure onorabilitatea persoanei;
- hedonismul;
- indolența;
- inconștiența.

Tineretul și programele pentru tineret.

În toate societățile „inteligente” au fost găsite două soluții de ieșire din starea de anomie :

a) recompensa oamenilor să se facă strict în funcție de competență;

b) asigurarea condițiilor ca oamenii să aibă succes în viața cotidiană ;

Toate acțiunile în care organizațiile neguvernamentale antrenează oameni sau lucrează cu oamenii ar trebui să conțină acești doi motivatori. Toate acțiunile tinerilor trebuie evaluate – recunoașterea tinerilor ca resurse valoroase ale țării – și toate acțiunile lor trebuie să aibă obiective și scopuri precise pentru a se putea vorbi despre finalitate și utilitate.

Ca o prioritate **ISTORICĂ**, aceasta strategie își propune, pentru prima dată, să

fundamenteze construcția comunităților pe cadrul solid al **COMPETENȚEI CONSTRUCTORILOR** și pe cel al **IMPLICĂRII ÎN REZOLVAREA PROBLEMELOR COMUNITĂȚII**.

Ar fi bine să adoptăm, în această perioadă fragilă a dezvoltării, **conceptul nordic despre libertate**. Libertatea presupune responsabilitate socială și nu voluntarism pur.

NICI O POLITICĂ, ORICARE AR FI COLORATURA EI, NU SE VA PUTEA TRANSFORMA ÎN ACȚIUNE SOCIALĂ DACĂ NU VA FI SPRIJINITĂ DE COMPETENȚA ȘI VOINȚA DE CONSTRUCȚIE A MEMBRILOR COMUNITĂȚILOR.

Cultura care creează **dependentă și stare de asistat social** trebuie înlocuită cu una care **creează autonomie și libertate individuală**.

Acesta este un proces anevoios și îndelungat. El trebuie început!

Singura modalitate de a schimba, în timp, cultura, este legată, în cazul tinerilor, de plasarea lor într-o altă rețea de relații sociale, care să-i valorifice, să-i „urce pe val”.

Prin natura lor, tinerii au înclinații mai curând **liberale** decât **socialiste**. Una din acțiunile prioritare ale acestei strategii ar trebui să fie aceea de dezvoltare a spiritului de întreprinzător la tineri prin:

- a) **dezvoltarea spiritului de competiție** – inclusiv prin practicarea sportului de masă;
- b) **deprinderea lor cu lucrul în echipă**;
- c) **dezvoltarea unor calități antreprenoriale** – obiceiul de a face previziuni, obiceiul de a reflecta înaintea demarării oricărei acțiuni, cunoașterea bună a mediului natural și social, capacitatea de a lua decizii în situații de risc, responsabilitatea personală pentru acțiunile proprii, spiritul de combativitate, învățarea lipsei de scrupule în condițiile respectării legii, în afaceri;

Printre acțiunile strategice, referitor la noua cultură a tinerilor români, ar mai trebui promovate:

- câștigarea autonomiei și libertății prin educația permanentă;
- în cadrul procesului educativ, responsabilitatea pentru calitatea educației trebuie să fie individuală;

- a-i învăța pe tineri cum să-și negocieze șansele în viață;
- grupul de prieteni ai tinerilor trebuie considerat un grup de referință (această caracteristică are mari influențe asupra parcursului în viață al tinerilor);
- accentuarea „guvernării domestice” (familiile tinerilor trebuie să fie antrenate în procesul educațional al tinerilor, în condițiile în care statul nu mai poate să sprijine eficient acest proces);
- educația formală a tinerilor trebuie să fie completată cu cea non-formală;
(educația formală îi învață pe tineri cum să castige bani pe piața muncii, educația non-formală îi învață pe tineri să fie cetățeni și oameni);

Starea tineretului

S-a realizat o anchetă națională pe tineret (14-35 ani) de către compania de sondaje BCS, la solicitarea companiei Schultz Consulting, în perioada 1-27 martie 2011, pe un eșantion național reprezentativ de 1859 tineri, cu o marjă de eroare de +/- 2,2%.

Studiul a realizat o analiză a folosirii de către tineri a timpului disponibil (buget de timp) și a unor aspecte legate de viața lor curentă.

În ceea ce privește **BUGETUL DE TIMP**, s-au putut face câteva constatări importante:

- Studenții merg la cursuri în medie 5 ore pe zi, după care trebuie să lucreze în medie 2 ore pe zi pentru a se putea întreține;
- Timpul alocat dezvoltării personalității – teatru, film, lecturi, expoziții, cursuri suplimentare – alocat de tineri în România este de **numai 1 oră pe zi**;
- Timpul alocat de tinerii români pentru viața civică (sindicate, ONG-uri, participare la rezolvarea problemelor comunitare) și de partid este **de numai 13 minute pe zi**. 80% din tineri nu acordă nici o secundă acestui tip de activități;
- Tinerii alocă în medie 1 oră și 30 de minute pentru divertisment, lucru ce are consecințe negative pentru dezvoltarea lor personală. Timpul de divertisment este „responsabil” cu îmbunătățirea

creativității, creșterea spiritului civic și sănătatea psihică a tinerilor;

În ceea ce privește **ASPECTELE LEGATE DE VIAȚA COTIDIANĂ** a tinerilor, și în acest domeniu s-au obținut rezultate semnificative pentru situația actuală a tinerilor:

- 83% din tineri consideră că societatea românească nu îi valorifică suficient;
- 81% din tineri consideră că li se acordă o mică importanță în cartierul/satul lor;

Lucrurile care le lipsesc cel mai mult tinerilor în comunitatea lor sunt, în ordine:

- a) spații speciale amenajate în care să se adune tinerii;
- b) oportunități de divertisment;
- c) activități sportive organizate;

În rezolvarea problemelor lor cotidiene, curente, tinerii apelează la :

- prieteni – pentru probleme de timp liber, viață sentimentală, cărți, muzică, cinema și dinamica grupului lor de prieteni;
- mama – pentru problemele de familie și grijile cotidiene;
- tată – pentru probleme de politică;

(Tatăl a rămas o figură dominantă în familiile din mediul rural, dar nu și în cele din mediul urban, unde a fost deklasat de mamă. Se poate observa că actorul STAT sau actorul BISERICĂ nu sunt prezenți în viața cotidiană a multor tineri.)

În caz de supărare, tinerii apelează la mamă și la prieteni.

În caz de probleme materiale, tinerii apelează în ordine la :

- a) familie;
- b) la nimeni, încearcă să rezolve singuri problemele;
- c) prieteni.

Se observă ca actorii STAT, BANCĂ și BISERICĂ nu există.

Tinerii simt nevoia intervenției unui actor al Statului – **LUCRĂTORUL PENTRU TINERET** – care să se implice în rezolvarea problemelor lor personale, astfel:

- a) încurajarea tinerilor pentru dezvoltarea personală continuă;
- b) îndrumarea tinerilor pentru un stil de viață sănătos ;

- c) promovarea respectului reciproc între tineri (printr-o mai bună intercunoaștere a problemelor fiecăruia);
- d) orientarea tinerilor pentru dezvoltarea de proiecte comune cu tinerii din grupul de prieteni;
- e) consilierea tinerilor aflați temporar în dificultate;
- f) pregătirea tinerilor pentru a putea lua parte la luarea deciziilor în comunitățile locale;

ACTORII-CHEIE AI UNEI POLITICI LIBERALE DE TINERET

Satisfacerea nevoii de fidelitate:

- Animatorul socio-educational;
- Consilierul de tineret;
- Lucrătorul de tineret;
- Tutorele formator – pentru educația vocațională;
- Coach-ul;
- Mediatorul;
- Antrenorul;
- Liderul de echipă;
- Liderul molecular – omul care are o voce ascultată în comunitatea sa;
- Managerul;
- Modelele sociale;
- Părintele – mama, la oraș și tatăl la sat;
- Coduri morale, norme, reguli;
- Strategia, misiunea, obiectivul, metoda, obiectivul;
- Grupul de apartenență;
- Grupul de referință;
- Echipa;
- Educația formală adaptată la nevoile pieței;
- Educația non-formală – formarea ca cetățean;
- Educația continuă;
- Educația prin interpretare;
- Participarea;
- Networking-ul;

- Responsabilitatea personală;
- Proiectul;
- Evaluarea performanței;
- Echitatea;
- Egalitatea șanselor;
- Negocierea șanselor în viață;
- Planificarea;

Principii de acțiune politică

- A ține promisiunea;
- A-ți asuma răspunderea;
- A-ți asuma riscul;
- Spiritul de întreprindere;
- Competiția;
- Gestionarea stresului;
- Lucrul în echipă;
- Planificarea riguroasă a acțiunilor;
- Guvernarea domestică – a atrage acțiunea de sprijin a familiilor.

Satisfacerea nevoii de mobilitate

- Animatorul de vacanță;
- Ghidul montan;
- Directorul clubului de tineret;
- Directorul fundației de tineret;
- Directorului șantierului de voluntariat;
- Președintele ONG;
- Subcultura de cartier;
- Antrenorul sportiv;
- Directorul de școală, liceu, facultate;
- Directorul școlii de educație non-formală;
- Grupul de prieteni;
- Programul de schimburi internaționale de tineret;

Principii de acțiune politică:

- a) Oferirea oportunităților de experiențe fizice și sociale;
- b) Dobândirea autonomiei tinerilor prin integrarea în grupuri;

Matricea generală de acțiune politică:

- Tânărului i se recunoaște competența în orice context;
- Tânărul este adus în situația de a avea succes;
- Tânărul este responsabilizat;
- Tânărul este învățat să-și negocieze șansele în viață;
- Tânărul este asistat în demersurile sale atunci când cere acest lucru;
- Tânărul este obișnuit cu ideea de face ceea ce-i place cel mai mult în viață;
- Tânărul este condiționat să participe la rezolvarea problemelor comunitare;
- Tânărul este solicitat să se supuna educației continue;
- Tânărul este ajutat să devină autonom;
- Tânărul este ajutat să-și dezvolte spiritul de întreprinzător;

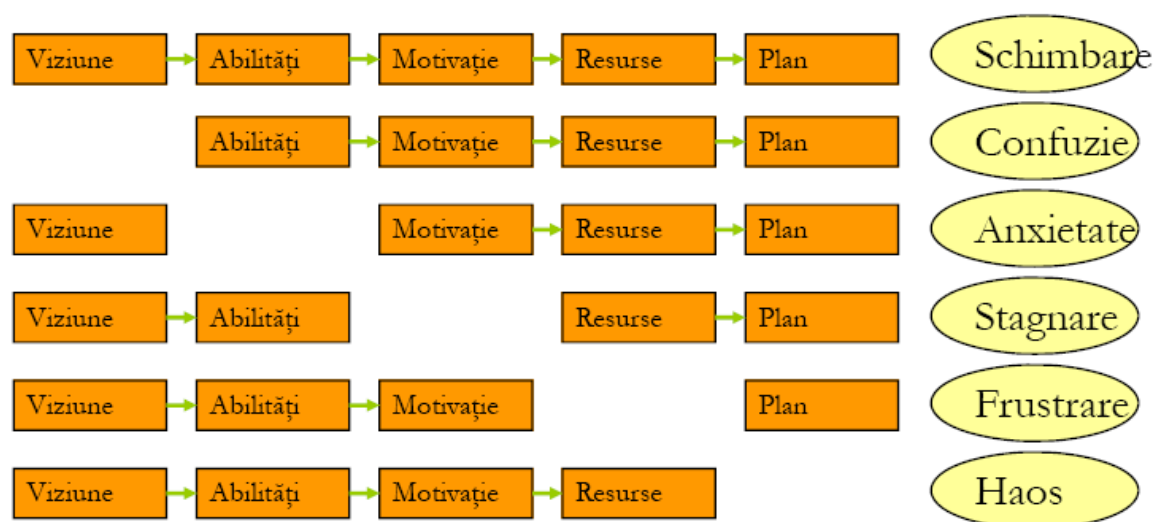
Capitolul 5

CUM VOM REUȘI SĂ PRODUCEM SCHIMBAREA?

Strategia propusă are la bază măsuri care pe termen mediu și lung conduc la un *feedback* pozitiv pentru inițiatorii acestei schimbări și va avea ca rezultat, totodată, o schimbare în bine a sistemului educației fizice și a sportului în România.

S.O.S. Beneficiarul final al materializării acestei strategii este națiunea română.

- ❖ **S**chimbările sunt mereu dificile, iar dificultatea lor e în general subestimată. Trebuie, în acest sens, să depunem toate eforturile ca *Strategia în domeniul Sportului și Tineretului* să fie parte integrantă din viitoarele **Programe de Guvernare a României** și clasa politica să-și asume materializarea acesteia;
- ❖ **O**rganizațiile nonguvernamentale sunt interesate de această schimbare și vor fi cu siguranță unul din partenerii materializării strategiei;
- ❖ **S**ocietatea civilă cu toate componentele ei va pune umărul la materializarea ei ca un act de curaj și o apreciere din partea națiunii pentru schimbarea pe care ne-o dorim;

Dacă timp de 26 de ani am trăit pe rând stări de anxietate, confuzie, stagnare și mai nou HAOS (2008-2011), credem că este **timpul unei mari SCHIMBĂRI** în

bine, pentru că avem toate elementele unei conjuncturi favorabile: avem viziune, abilități, o puternică motivație, resurse umane și specialiști, precum și o strategie solidă.

Nevoia de schimbare, după o scurtă analiză a stării generale de sănătate a populației României, a indicilor de mortalitate și a statisticilor privind situația sistemului național de educație fizică și sport, trebuie să devină o prioritate pentru clasa politică românească, indiferent cine ar câștiga alegerile viitoare.

Voința politică ar trebui să se concretizeze etapizat:

1. Aprobarea și asumarea de către Guvernul României a **Strategiei pentru dezvoltarea sistemelor de educație fizică, sport și tineret**;
2. Reorganizarea sistemelor;
3. Determinarea finanțării cu 1% din PIB a noului sistem dimensionat;
4. Demersuri pentru consolidarea poziției Ministerului Tineretului și Sportului;
5. Implementarea direcțiilor de dezvoltare cuprinse în strategie;
6. Monitorizarea permanentă a indicatorilor și informarea transparentă a realizărilor și nerealizărilor, pentru a identifica blocajele și, eventual, noile direcții, unde este cazul.

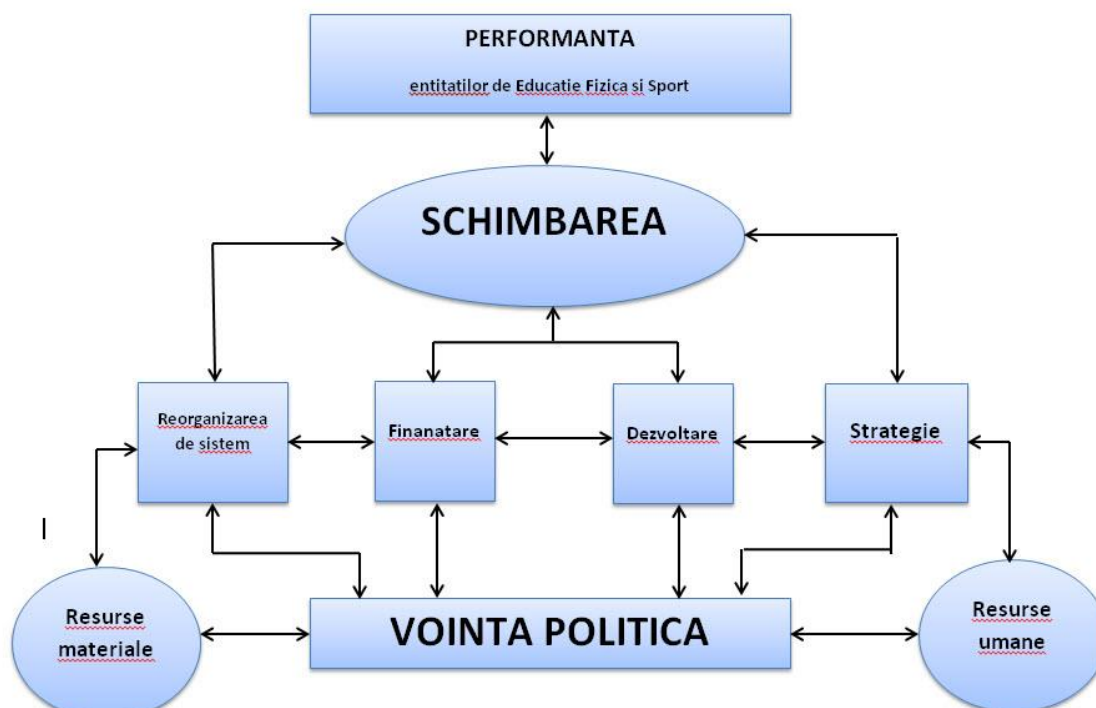

Fig. Ansamblul factorilor determinanti ai managementului Sistemului National de Educatie Fizica si Sport (prof. Adrian Dragnea, 2011)

Materiale consultate la elaborarea strategiei

1. *Legea Educației Fizice și a Sportului nr. 69/2000*;
2. *Legea nr 34/2009 pentru modificarea și completarea Legii Educației Fizice și a Sportului nr. 69/2000*;
3. *Carta Albă a Sportului*, document al Comisiei Europene, emis la Lisabona în 2005 și actualizat în 2007;
4. *Viziunea strategică de organizare și dezvoltare a activității de educație fizică și sport din România pentru perioada 2010-2020*, Dr. Dan Boboc și Prof. Dr. Pierre Joseph de Hillerin – Institutul Național de Cercetare pentru Sport, București, 2010;
5. *Strategie în domeniul Sportului* (proiect), Prof. Dr. Pierre de Hillerin&Daniela Mocanu, Institutul Național de Cercetare pentru Sport, București, 2006 – la comanda BNS;
6. *Handbook on Economics of Sport*, Wladimir Andreff&Stefan Szymarski, Massachusetts, USA, 2006;
7. *Sports economics: theory, evidence and policy*, Paul Downward, Alistair Dawson, Trudo Dejonghe, Anglia, 2009;
8. *Manifestul pentru Educație Fizică și Sport*, prof.dr. Adrian Dragnea, Societatea Română pentru Educație Fizică și Sport, 2009;
9. *Sport Excellence Strategy*, document al Guvernului Canadei, august 2005;
10. *Strategia de dezvoltare a culturii fizice și a sportului în Federația Rusă până în 2020*, document strategic al Președinției și Consiliului de Stat al Federației Ruse, 2008;
11. *Les Enjeux de l'Education Phisique et du Sport*, A Treia Conferință Internațională a Miniștrilor și Înalților Funcționari Responsabili cu Educația Fizică și Sportul, Paris, 1999;